

Izšla vsak četrti in
velja s poštnino vred ali
v Mariboru s pošljil-
njem na dom za celo le-
to 52 D, pol leta 16 D,
četrt leta 8 D. Izven Ju-
goslavije 56 D. Naroč-
nina se pošlje na upravn-
ništvo »Slov. Gospodar-
ja« v Mariboru, Koroš-
ka cesta 5. List se do-
pošilja do odpovedi.
Naročnina se plačuje v
naprej. — Telefon inter-
urban št. 113.

Posredovanje Revilka stane 1-50 dln.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Maribo-
ru, Koroška cesta št. 5.
Rokopisi se ne vračajo.
Upravištvu sprejema
naročnino, inserate in
reklamacije.

Cene inseratom po da-
govoru. Za večkratne
oglasne primeren popust.
Nezaprite reklamacije sa
poštne proste.

Čekovni račun poštne
urada Ljubljana 10.603.
Telefon interurb. št. 113.

48. številka.

MARIBOR, dne 12. novembra 1925.

59. letnik.

Zatiranje naših rojakov v Italiji.

Med vsemi evropskimi državami se je s svetovno vojno najbolj okoristila Italija. Dasiravno je bila od Avstrije vedno v vseh bitkah poražena ter je najmanj doprinesla k zmagi zavezniških držav nad Nemčijo in Avstrijo, so se ji v mirovni pogodbi izpolnile vse želje in apetiti po tujem ozemlju. Italijani so dobili polovico Tirolske, del Koroške in celo slovensko Primorje z Gorico, Postojno in Trstom ter Istro z Reko, v Dalmaciji pa še Zader poleg številnih otokov ob naši obali. Iz novopridobljenega slovenskega in hrvatskega ozemlja so ustvarili novo pokrajino »Venezia Giulia«, v kateri jim je samo eno grenilo, veselje: da je po pretežni večini prebivalstvo slovansko. Slovenci in Hrvati v Veneziji Giuliji so v narodnem oziru silno zavedni in vse lepe obljube Italijanov jih niso mogle odvrniti od njihove narodnosti. Ker ni šlo zlepa, skušajo Italijani doseči svoj cilj s silo.

Takoj, ko so Italijani zasedli slovensko ozemlje, se je pričelo za Slovence strašno trpljenje. Za poitalijančenje slovenskih krajev so Italijani napeli vsa sredstva. To nalogo so v prvi vrsti prevzela nase italijanska fašistovska društva, katera je osnoval Mussolini, sedanjí predsednik italijanske vlade. Fašizem je bojno društvo, ki si je nadelo nalogo, z nasiljem uničiti nasprotnike italijanstva v lastni državi. Med te nasprotnike štejejo fašisti poleg komunistov in socialstov preg vsem Slovence. Preganjanje Slovencev so najprej organizirali fašisti v Trstu. Leto 1920 so naskočili glavno slovensko središče v Trstu — Narodni dom. Zgradbo so popolnoma uničili in zažgali. Italijanske oblasti so divjanje fašistov popolnoma mirno gledale in organizator napada in požiga Narodnega doma je danes poslanec in visok dostojanstvenik. Za Narodnim domom so prišla ostala slovenska narodna društva na vrsto. Njihove prostore in domove so požgali in uničili in društva razpustili. Pri tem je fašiste izdatno podpirala vlada. Iz vseh uradov, sodišč in šol so pregnali slovenščino ter povsod uvedli samo italijanščino. Slovenske uradnike, sodnike in učitelje so ali pregnali, ali pa prestavili v Italijo, v slovenskih krajih pa namestili svoje največje zagrizence, ki niso razumeli niti besedice slovenski. V šolah se poučuje popolnoma v italijanščini. Vsak upor proti nasilju so krvavo kaznovali z večletno ječo. V vasi, ki se niso takoj uklonile, so pošiljali ekspedicije oboroženih fašistov, ki so mirno prebivalstvo na nečuten način strahovali.

Te zločine nad našim ljudstvom izvršuje Italija že 7 let. Posledice se strahovito poznajo. Na tisoče najboljših Slovencev, predvsem izobražencev, je moralo pobegniti v našo državo, da so si rešili svoje golo življenje. Ostali so

polagoma udajajo italijanskemu pritisku, ker drugače jim ni mogoče živeti. Poitalijančevanje napreduje zelo hitro. Zadnje ljudsko štetje pokazuje zlasti v mestih strašno nazadovanje Slovencev. Dasiravno je to štetje sigurno umetno prikrojeno v prilog Italijanov, vendar precej resnično pokazuje nevarnost, ki preti tretjini našega naroda. Se nekaj let takega nasilja in nekdanj čisto slovenski kraji bodo poitalijančeni.

Po mirovni pogodbi bi morala Italija narodnim manjšinam, med katere spadajo tudi Slovenci, priznati popolnoma iste pravice, kot jih uživajo sami Italijani. Italija pa krši te določbe mirovne pogodbe neprestano že celo leto. Nasprotno pa je Italija silno občutljiva za svoje ljudi po drugih državah. V naši državi imamo neznatno število Italijanov v Dalmaciji. In vendar je Italija izposlovala za nje take ugodnosti, kot jih 1 milijon naših ljudi v Italiji nikoli ne bo doseglo. V pogodbah z našo državo jim je znala izposlovati lastno šolstvo, katerega bogato podpira in pospešuje. In med tem, ko zahteva Italija take predprave za peščico svojih ljudi, z vedno večjim nasiljem uničuje Slovence in Hrvate v svoji državi. Posebno značilen dokaz italijanskega barbarstva in divjstva je uničenje uredništva in tiskarne edinega slovenskega dnevnika »Edinost« v Trstu. Nasprotniki ministrskega predsednika Mussolinija so pripravili na njega atentat ob priliki obletnice premirja na fronti ob Pijavi. Mussolini bi moral ob proslavi govoriti z balkona neke palače in to priliko je hotel porabiti socialistični poslanec Zaniboni ter ustreliti Mussolinija iz sobe v bližini stoječega hotela. Zaroto proti Mussoliniju so skovali nekateri generali in socialisti, toda slučajno je prišla policija zarotnikom že preje na sled ter jih takoj aretirala. Ko so fašisti zvedeli za pripravljen atentat, se jih je polastilo po celi državi velikansko razburjenje. V vseh mestih so se pojavili izgredi proti socialistom in prostozidarjem. V Trstu so pa bili izgredi namenjeni Slovincem. Podivjana fašistovska družal je prihrumela pred uredništvo slovenskega dnevnika »Edinost«. Uredniki so k sreči še pravočasno pobegnili. Fašisti so pometali nato vse pohištvo in akte iz uredništva na ulico ter zažgali. Udrli so nato v tiskarno in razbili vse stroje. List ima škode najmanj 1 milijon lir in onemogočeno mu je za dolgo časa izhajanje.

Za Slovence, ki trpijo pod italijanskim nasiljem, bi se morala v prvi vrsti zavzeti naša država ter na nek način prisiliti Italijo, da spoštuje določbe mirovne pogodbe ter da našemu ljudstvu možnost življenja in razvoja. Beograd pa ni pokazal dosedaj nobenega razumevanja in sočustva za trpljenje naših bratov. Na vsa italijanska nasilja in izživljanja ni naša vlada niti enkrat kaj ukrenila v varstvo naših ljudi. V parlamentu so slovenski poslanci čestokrat stavili interpelacije na vlado, toda naš zunanji minister ali ni odgovoril, ali pa je bil njegov odgovor povsem brezpomemben. Ko je na varnostni konferenci v Locarnu zahte-

vala Italija zasiguranje svoje meje napram naši državi, je odgovoril naš zunanji minister dr. Ninčič na tozadevno interpelacijo dr. Hohnjeca, da ga to nič ne briga.

Glede zadnjih dogodkov v Trstu je vložil Jugoslovanski klub ponovno interpelacijo, ki pa sigurno ne bo mnogo koristila, ker Beograd ne kaže razumevanja za potrebe Slovencev v lastni državi, kamoli da bi se briga za zatiranje Slovencev v Italiji. Toda tako v bodoče ne more ostati. Naš narod v Italiji ne sme propasti. Dolžnost države je, da se pobriga, da bo Italija z našim ljudstvom vsaj človeško postopala. Italijani pa naj si zapomnijo, da ima palica dva konca. Sedaj jo vihtijo oni nad našim ljudstvom, prišel bo pa čas obračuna, ko bomo posegli tudi mi za enakim sredstvom.

Beograjsko pismo.

Beograd, 6. novembra 1925.

Naše prijatelje in somišljenike bo gotovo zanimalo, ako jim napišem nekaj vrstic o sedanjem položaju. Kar pišejo na podlagi telefonskih poročil veliki dnevniki, marsi komu ni jasno, ali pa naši ljudje do teh novic sploh ne pridejo. Radi tega je po mojem mnenju dobro, da od časa do časa poslanci potom »Slovenskega Gospodarja« obvestijo naše ljudi, kaj se godi za skrivno steno tam doli v Beogradu.

Invalidi bodo z novim zakonom — tepeni.

Sedanja Pašičeva in Radičeva vlada je predložila nov zakon o invalidih in njih oskrbi. Novi zakon bo prinesel ubogim slovenskim invalidom, vdovam in sirotam vse polno krivic, namesto pravic. Nov zakon bo mnogim invalidom v Sloveniji odvzel še tisto trohico pravic, ki so si jih priborili dosedaj. Novi zakon bo napravil veliko razliko med invalidi iz Slovenije in Srbije. Zakon daje prednost invalidom, ki so se borili v srbski in črnogorski armadi. Razlika med navadnimi invalidi-vojaki in invalidi-oficirji pa bo naravnost gorostasna. Če ima oficir srbske ali črnogorske armade obstreljenih na roki par prstov, dobi tako visoke invalidske procenete in tako visoko invalidno podporo, kakor navadni invalid-vojak, kateri je izgubil obe nogi ali obe roki. In še vse polno drugih večjih in manjih krivic prinaša invalidski zakon ubogim invalidom, vdovam in sirotam. Naša poslanca Kremžar in Žebot sta govorila proti temu zakonu in predlagala, naj se zakonski predlog zopet vrne ministru z naročilom, da ga popravi in izdela tako, kakor zahtevajo invalidi. Ali Pašičevi radikali ter radičevci so z obema rokama glasovali za vladin predlog. Ob volitvah dne 8. februarja so mnogi invalidi v Sloveniji — posebno po mestih — bili zapeljani po sladkih obljubah in

LISTEK.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angloški pisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

»Gospod Trzan se ni povedal svojega mnenja«, je dejal eden gostov. »Človek, ki je leta preživel v osrčju Afrike, — vi, gospod, ste bili tam, kolikor sem čul, — tak človek, pravim, mora gotovo tudi imeti izkušnje glede lova na leve, kajne?«

Glede Trzanove preteklosti sta se prijatelja že pred prihodom v mesto domenila, da o njej ne bodeta govorila, razen kolikor je bilo nujno potrebno. V vsej družbi je torej le edini Arnot vedel, kako vaje je Trzan divjih roparic džungle.

»Ne manjka mi izkušenj«, je odgovoril Trzan suho. Vsaj toliko lahko rečem, da so vaša mnenja glede levov pravilna, ena ko druga, pa le glede takih levov, ki ste jih vi srečali ali vi videli. Toda po par zgledih ne smemo celega rodu soditi, prav kakor ne moremo reči, da so vsi črnci divjaki, ker je podivjal tisti orjak oni teden, — ali pa da so vsi belokoži ljudje bojazljivci, ker so nekateri pokazali onidan, da jih je strah pijanega črnca.

Levi in levi so različni, gospodje, prav kakor so tudi ljudje različnega značaja. Danes na primer nalletite na leva, ki je plah in boječ, pobral se bo s poti, ko vas zagleda. Jutri pa utegnete srečati njegovega strica ali pa brata — in vaši prijatelji se bodo čudili, zakaj se ne vrnete iz džungle.

Jaz sem bil, če že hočete zvedeti moje mnenje,

vedno take misli, da je vsak lev krvoloč. Zato me pa nobeden ne more napasti nepripravljenega.«

»To bi imeli malo veselja pri lovu«, je dejal gost, ki je začel pogovor s Trzanom, »če bi se bali divjačine, ki jo zasledujemo!«

Arnot se je nasmehnil. Trzan — pa bi se ball

»Ne vem, kaj mislite, ko pravite, da bi se ball« je odvrnil Trzan. — »Zame je pri lovu to največje veselje, če vem, da je meni žival prav tako nevarna kakor jaz njej.

Če bi šel nad leva s tucatom pušk in z dvajsetimi gonjači, bi pač ne imel lev nobene prilike da bi ušel ali se branil in moje veselje nad takim lovom bi bilo tem manjše, čim manj bi bil lev nevaren zame.«

»Torej bi gospod Trzan«, se je gost dobrodušno smejal, »najrajši napadel leva golih rok ali pa kvečjemu z žepnim nožičem?«

Iz njegovih besed je donela komaj slišna zbadljivost.

»In z vrvjo«, je dodal Trzan kratko. —

Ni bilo dolgo pa je zagrmel iz džungle rjoveči glas leva, izzivalno in divje, kot bi klical na boj pogumno družbo belih lovcev.

»Poslušajte!« je vzkliknil nagajivi gost. »Prilika se vam nudi!«

»Nisem gladen! Drugega vzroka pa nimam, da bi šel nadenj«, je mirno odgovoril Trzan.

Vsi so se smejali, le Arnot ne. On sam je vedel, da je postava džungle govorila skozi usta Trzanova.

»Pa gotovo bi se bali, iti nad leva, oboroženi, kakor ste prej pravili, le z nožem in vrvjo!«

»Ne! Pa vzroka nimam. In brez vzroka pameten človek ničesar ne stori.«

»Pet tisoč frankov, to bi bilo vzroka dovolj, kaj?« je dražil gost. »Pet tisoč frankov stavim, da ne ubijete leva z nožem in vrvjo!«

Trzan je pogledal Arnota in pokimal.

»Napravita za deset tisoč!« je predlagal Arnot.

»Dobro! Stavim deset tisoč frankov!«

Trzan je vstal.

»Deset tisoč frankov dobim, če napadem leva z nožem in z vrvjo. Velja?«

»Velja! — Pa še ta pogoj stavim, da nam morate privleči ubitega leva na rob džungle. Tam vas počakamo.«

»Dobro. Pa pojdimo!«

Vsi so osupnili. Do zadnjega trenutka nobeden ni verjel, da bi Trzan zares šel nad leva.

»Pa saj ne pojdete nadenj nocoj, po noči —?« ga je zadrževal gost, ki je stavo ponudil.

»Zakaj ne?« je vprašal Trzan. »Numa hodi po noči na sprehod. Po noči ga je najlažje najti.«

»Ne, gospod! Nočem da bi prišla vaša kri nad mojo glavo. Še po dnevi bi pomenilo golo blaznost, napasti leva z nožem.«

»Pojdem!« je dejal Trzan in odšel v svojo sobo po nož in vrv.

Skupno so se odpravili proti gozdu. Družba ga je spremljala do roba džungle. Tam je Trzan slekel vse nepotrebno obleko in se pripravil na lov.

Še zadnji trenutek so ga pregovarjali in ustavljali, najbolj tisti, ki je stavo izzval.

»Naj nam bo dovolj nevarne šale!« je pravil. »Verjamemo da ste pogumen človek, stavo ste dobili, deset tisoč frankov je vaših! Samo da opustite svojo blazno mamero, ki bi vas gnala v gotovo smrt!«

Trzan se je krhko nasmejal — in v trenutku ga je segnila temna džungla.

so volili Pašičevo radikalno stranko in še več pa jih je glasovalo za radičevce. Ker so pomagali mnogi tema dve strankama na konja, so s tem invalidi pljuvali v lastno sklado.

Radič Stefan hoče postati minister.

Ko so v letošnji spomladi radičevci zavrgli republiko ter so objeli Pašiča in postali monarhisti, so 4 radičevci postali ministri. Bili so to: bivši učitelj Pavle Radič, advokat dr. Nikič, advokat dr. Šuperina in advokat dr. Krajač. Nobenega kmeta ni Radič določil za ministra, čeravno vedno govori, da je njegova stranka »seljačka« (kmetska) stranka. Stefan Radič pa bi sedaj rad postal tudi sam minister, četudi ni poslanec. On strašno sili v vlado. Velikokrat je že bil pri kralju in pri Pašiču radi tega. Radič ne upa poprejš med hrvatsko ljudstvo na shode, dokler ne bo minister. Obenem bi Radič rad napravil za ministre tudi člane vodstva njegove stranke: Predavca, dr. Mačeka, Kmjeviča itd. Ali vsi ti z Radičem vred niso več poslanci, ker jim je vladna večina v spomladi njih poslanske mandate preključila. Med Pašičevimi radikali je več struj, ki Radičeve ministrske želje različno razlagajo. Prva, najmočnejša struja, ki je pod vplivom kraljevega dvora, je za to, da postane Radič minister, a ta struja ni za to, da bi tudi vodstvo Radičeve stranke vstopilo v vlado. Stari Pašič je sam proti Radiču kot ministru. On zahteva, naj postane Stefan Radič poprejš poslanec in šele potem minister. To je prefrigana Pašičeva intriga (spletka). Skupščina je prej uničila Radičeve poslanske mandate, a jih po zakonu sedaj ne more proglasiti zopet za poslance. V volitve pa si Radič ne upa, ker se mu hrvatsko ljudstvo punja.

Še druge Radičeve težave.

Sedanji Radičevi 4 ministri pa ne poidejo radi iz vlade. Navadili so se na ministrske sedeže. Radičevi poslanci v varaždinskem okraju tudi ne marajo na ljubo Radiču odložiti svoje poslanske mandate. Zanimivo je, da so na kraljevem dvoru imeli posebno kronsko sejo glede vprašanja, kako bi Stefana Radiča napravili za kraljevskega ministra. Med ljudstvom in kmetskimi ter delavskimi poslanci iz Hrvatske se opaža velika nevolja proti Radiču in njegovim ministrom. Ne ene obljube, katerih je ob volitvah kar deževalo iz radičevskih vrst, ni Radič izpolnil. Davki so pod Radičevimi ministri vedno večji. Hrvatski poslanci, ki so zapustili Radiča — 11 po številu — dobivajo vsak dan iz cele Hrvatske številne pozive, naj pridejo med ljudstvo.

Radič bi rad prišel v Slovenijo.

Ker ga Hrvati ne marajo več, hoče sedaj Radič v Slovenijo. Huduje se nad dr. Korošcem, ker prireja v zadnjem času v hrvatskem delu Dalmacije in po ostali Hrvatski sijajne shode za ljudsko stranko. Da bi si pripravil pot v Slovenijo, je napisal Radič v svojem listu »Dom« članek, v katerem piše, da Italija začena proti naši državi enako nasprotno politiko, kakor pokojna Avstrija. Radič piše, kakor da bi se Italija pripravljala na oboroženi spor z Jugoslavijo. Če misli Radič, da bo s tem, da rožlja s sabljo, prikupil se Slovencem, se brzdsko moti. Najraje Radič pove, kako njegovi poslanci in ministri glasujejo za velikanske davke.

Dr. Korošec med Hrvati.

Kakor hitro je Radič sklenil nesrečno zvezo s Pašičem in je zapustil program svobodne in samostojne Hrvatske, je med hrvatskim ljudstvom silno zavrešalo. Hrvate ravno tako mučijo strašno visoki davki, kakor Slovence. Sedaj, ko so radičevci na vladi, ni prav nič boljše, ampak so dav-

ki vsak dan večji in hujši. Hrvatska ljudska stranka je povabila našega voditelja dr. Korošca, naj pride med Hrvate. Celih 14 dni je dr. Korošec potoval po Dalmaciji in drugih delih Hrvatske. Ljudstvo je dr. Korošca povsod iskreno pozdravljalo in se v velikem številu udeležilo njegovih shodov. Na mnogih krajih, kjer so zadnji čas ljudje stali na strani Radiča, je stopilo ljudstvo v tabor dr. Korošca. Od vseh strani dobiva dr. Korošec brzojavke in pisma, naj pride na shode v posamezne župnije. Hrvati so spoznali, da jih je Radič speljal na krivo pot in bi sedaj radi svoje napake popravili. To je veselo znamenje. Če pride v letu 1926 do novih volitev, bo Radič na Hrvatskem mnogo izgubil.

Ali se bodo davki znižali?

Pašič in Radičeva vlada še ni sprejela prav nobenega predloga naših poslancev za znižanje davkov. Sliši se celo nasprotno, da bodo z novim proračunom zahtevali še več. Poslanci Klovenske ljudske stranke se bomo še naprej borili proti davčnim krivicam, ki se godijo našemu ljudstvu. A kaj, ko radičevci s Pučljem in Kelemino vred glasujejo z vlado za vse davke.

Franjo Žebot.

Ena carina za kmeta, druga za gospodo.

V času, ko sedijo v Beogradu skupno na vladi Pašičevi radikali iz Srbije ter radičevci in Hrvatske in Slovenije, kujejo novo carinsko tarifo. Pravzaprav je finačni minister novo carinsko tarifo uveljavil meseca julija 1925, t. j. približno tedaj, ko je stopila Radičeva stranka v vlado.

Kaj je carina (carinska tarifa)? To je davek na blago, katerega pobirajo posamezne države na meji od blaga, ki se uvaža iz drugih držav. Ta carina se imenuje »uvozna« carina. Poleg te pa pobirajo nekatere države carino tudi na domače blago, ki se izvaža v tuje države. To carino nazivajo »izvozna« carino. Nemci imenujejo carino »col«. Uvozna, kakor tudi izvozna carina upliva na razvoj cen industrijskemu blagu in kmetskimi pridelkom. Ako je na primer uvozna carina na železo, blago za obleke in stroje nizka, cene padajo. Če država opusti izvožno carino na živino, meso, les in druge naše pridelke, se cene temu blagu dvigajo.

Od julija naprej je vlada dvignila uvožno carino na železo, razne kmetijske stroje, blago za obleko in

:: Najboljše sredstvo ::

da ostanejo lasje zdravi in se zabranijo sitne luske ter se tako pospešuje rast lasi, e redno umivanje glave s svetovnoznanim »Shampoo« s črno glavo«. Ta milijonekrat preizkušeni izdelek je sestavljen iz skrbno izbranih najboljših sirovin in da lasem svit in bujno polnost. Pazite pri nakupu na staroznano varnostno znamko »črna glava«. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah. Izdelovatelj: Hans Schwarzkopf, Berlin-Dahlem.

enako robo do 300 odstotkov. Radi tega so se cene tem in drugim ljudskim potrebščinam silno dvignile. Z zvišano carino se je pospešila draginja.

Istočasno, ko je vlada dvignila carino za potrebščine za kmetsko ljudstvo, je znižala, oziroma skoro do cela opustila carino na razno luksuzno blago (lišp) za mestno gospodo. Za fine štipke, dišave itd. so carino skoro popolnoma opustili, dočim izvozne carine na živino, les itd. še do danes niso zbrisali.

Tako skrbijo za kmetsko ljudstvo v času, ko sedije skupno v vladi Pašič in radičevci!

Franjo Žebot.

Navodila Prosvetne zveze.

Gradivo pri proslavah Slomšek-Krekovih rojstnih obletnic najdejo društva v naslednjih virih: o Slomšku je zbranega največ gradiva v dr. Anton Medvedovi spominski knjigi: »Anton Martin Slomšek«, ki jo je založila leta 1900 Družba sv. Mohorja. V njej je najti snovi za govor ali predavanje in za razne deklamacije. Osnutek za predavanje o Slomšku bo prinesel tudi »Vestnik« in »Naš dom.« Za dramatične prizore ima Prosvetna zveza na razpolago zelo primerno igrjo »Veseli god«, ki stane komad 5 din. in jo društvom, ki jo naročijo, takoj pošlje. Primerno za odre je nadalje Mihael Lendovšekovo »Slomškovo rojstvo«, ki ga pa v knjigotržstvu ni več dobiti in tudi Prosvetna zveza z njim ne more ustreči; najti pa bo omenjeno knjižico po raznih knjižnicah. Deklamacije in pesmi o Slomšku naj se izbirajo društva poljubno iz zgoraj navedenih virov.

Gradivo za proslavo Krekove rojstne obletnice za nudi I. zvezek njegovih »Izbranih spisov«, ki ga je dobiti v vsaki knjigarni, nakup pa posreduje tudi Prosvetna zveza. Osnutek za govor je dobiti v 9. številu »Vestnika slovenske krščanske socijalne zveze« iz leta 1923, lažje še pa v Koledarju Družbe sv. Mohorja za leto 1919. Za odre so na razpolago Krekove igre, in sicer priporočamo najbolj njegov »Turški križ«, kjer pa tega ne bi mogli vpriizoriti, pa »Sv. Lucijo« in »Ob vojski«, ali pa »Tri sestre.« Za deklamacijo je zelo pripravna Oton Zupančičeva »Naša beseda« (natisnjena v knjigi »V zarje Vidove«), ki jo je dobiti v vsaki knjigarni, izmed Krekovih pesmi pa njegova »Mladim dnevom« (natisnjena v I. zvezku »Izbranih spisov«), »Slovenskemu katoliškemu shodu« (natisnjena v »Mladosti« leta 1923, str. 97).

Pevski zbori naj zapoje katero Slomškovih pesmi, ki so dovolj znane (Preljubo veselje, Glejte, že solnce zahaja, Zvezde itd.). Od Krekovih pesmi pa bi bila primerna »Vrbica« za mešan zbor, ki je natisnjena v 29. zvezku Glasbene Matice v Ljubljani leta 1898, ali pa katera iz Krekovih iger, n. p.: »Marija je kranci spletala« (Turški križ), »Pesem od selške fare«, »Pesem ujetnika na Laškem« iz igre »Ob vojski.«

S tem smo nanizali društvom za ltošnjo Slomšek-Krekovo proslavo dovolj gradiva, in društva naj izbirajo po svojih močeh in krajevnih prilikah. Proslave Slomšek-Krekovih rojstnih obletnic se lahko vršijo na ta način, da se priredi hkrati v ta namn ena prireditev, ali pa posebna prireditve o Slomšku in posebna o Kreku.

Naj pa ne bo nobenega društva, ki te proslave ne bi imelo!

Nekaj časa so se stali spremljevalci molče na robu gozda, nato pa so se drug za drugim obrnili in tiho odšli nazaj v hotel.

Komaj da je Trzan začutil vonj džungle krog sebe, že se je ves izpremenil.

Poskočil je kakor že dolgo ne, pograbil za vejo in šinil po drevju ko ververica. Hej, to je bilo veselje! Kako je ljubil tako življenje!

Končno je spet svoboden!

Kako je že lepo počasi lezel v okove »omikanega sveta«! Niti zavedel se skoraj ni več, da je ujetnik —!

Pa sedaj so padle vezi!

Vse, vse ga je oviralo, obleka, tesne hiše, ozke ceste —. Sedaj je spet prost —!

Kaj je »svet«, kaj je »omika« s svojimi stoterimi ozkimi, tesnimi predpisi in navadami in obziri v primeri s tole svobodo —!

In — ali mu ni bila odprta pot nazaj v svobodno džunglo —?

Pa še kako lahko bi šlo! Malo globlje bi prodrl, se obrnil proti obali in prosta bi mu bila pot nazaj v njegovo pragozd in h koči —!

Hipoma se je Trzan ustavil.

Na nos mu je udaril duh leva in brž je ujelo tudi njegovo bisto uho znani šum, ki je napovedoval, da se plazi po goščavi velika divja mačka — lev.

Neslišno je pohitel Trzan po drevju, sedaj je bil trdo nad levom. Šel je za njim, da bi ga dobil na kraj, kjer bi mogel vreči svojo letečo zanko.

Prišla sta na ozko travnato jaso. Prilika je bila ugodna.

Rahlo je siknila vrv po zraku, za hip je plavala zanka nad levovo glavo, padla —. Kratek sunek, pa se mu je zadrnila krog vratu.

Brž je privezal konec vrvi k deblu. Žival se je vzpenjala kvišku in grabila s šapami po zraku, pa že se je spustil na tla, jej planil na hrbet in jej pač dvajstokrat sunil ostri nož med rebra.

In potem je stopil Numi na vrat, dvignil glavo vznak in zagnal v strmeči pragozd divji, zmagoslavni bojni krik Kršakovskega rodu.

Krik je izzvenel v daljnih odmevih po džungli, molče je stal Trzan ob mrtvem levu.

Mogočno mu je zavalovalo v duši hrepenenje po svobodi džungle, po sveži naravi, po šuštenu pragozda, po svobodnih potih, po bojih in zmagah —.

Korak —, pa bo prost. Naj gre Arnot sam na Francosko, naj si mislijo beli ljudje v naselbini, da ga je raztrgal lev —. Prost hoče biti —!

Hudo ga je mučila skušnjava.

Tedaj pa se mu je zazdelo, da čuje glas dobrega očeta Konstantina, spomnil se je njegovih naukov — in posnoma glava mu je klonila, noga, že postavljena v skok, se je umaknila.

Pa še nečesa se je spomnil Trzan.

V duhu je zagledal pred seboj nežno belo dekle, obraz, obrobjen od zlatih las, sinje oči, ki so ga prijazno gledale —.

Spomnil se je Ininih besed v pismu na Arnota: »Tam v Ameriki bova čakala nanj, vsikdar nama bo dobrodošel« —

Trzan se stresel glavo, zagrabil mogočno levovo truplo, si ga vrgel čez rame in odšel proti naselbini. —

Molče so sedeli lovci na verandi in čakali na Trzanovo vrnitev. Vse so poskusili, da bi navezali pogovor, pa ni šlo. Beseda je zamrla in vsak se je molče spet vdal svojim mislim in ugibal, kaj bo z drznim gospodom Trzanom.

»Moj Bog!« je končno vzkliknil oni, ki je ponudil stavo. »Te negotovosti ne prenesem več! Puško bom vzel in v džunglo pojdem ter pripeljem nazaj nesrečnega predrzneža.«

»Jaz pojdem z vami!« je vzkliknil eden gostov.

»Jaz tudi! — Jaz tudi! — Jaz tudi! —«.

Tako so se hkrati vsi ponujali.

Kot bi se jim bil kamen odvalil od prsi, tako se jim je zdelo. Jadrno so pohiteli vsak po svojo puško in knalu nato je vsa družba korakala proti gozdu, do zob oborožena. —

»Za božjo voljo, kaj je to —?« so kriknili najbolj plašni med njimi, ko je iz džungle zadonel daljni bojni krik Trzanov.

»Čul sem že ta glas. Spodaj v naših kolonijah«, je razlagal eden. Nosači so mi pravili, da tako zarjove gorila, kadar ubije nasprotnika.«

Edini Arnot je vedel, kaj pomeni divji krik. Čul je Claytona pripovedovati, da Trzan z njim naznanja svojo zmago.

Nasmehnil se je, razveselilo ga je. Saj je Trzan zmagal —. Pa vkljub temu ga je čudno spreletelo, ko je pomislil, da je strašni glas prišel iz grla — njegovega prijatelja.

Četa se je ustavila na robu pragozda. Pravkar so se posvetovali, kako bi se najbolje porazdelili, da bi brž našli Trzana — ko se v goščavi nekdo glasno zasmije.

Vsi prestrašeni so planili okoli in pograbili za puške — pa zagledali orjaško postavo z ogromnim levovim truplom na mogočnih plečah.

Celo Arnot je okamenel.

(Dalje prihodnjič.)

Mnog. za sluševali

delati in pridobivati denarja moremo edino le s povsem zdravimi rokami in nogami. Ako se naših udov polotijo vztrajne bolečine ter začne trgati, zbadati, bosti in mučiti, tedaj je to velika zapreka pridobivanju. Kako blagodejno

Občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru se vrši nepreklicno dne 23. t. m., ob pol 10. uri predpoldne v dvorani Zadržne gospodarske banke. Vsa včlanjena društva so prejela tozadevno natančnejša navodila, ki se po njih naj točno ravna.

Polovična vožnja za občni zbor in za prosvetno-tehnični tečaj je dovoljena pod številko 34264-25 prometnega ministrstva in sicer za čas od 17. do 26. t. m. Delegati za občni zbor in tečajniki si naj torej kupijo na domači postaji cele vozne listke za v Maribor, ki pa jih morajo pustiti že na domači postaji žigosati. V Mariboru jih ne smejo oddati, ker bodo veljali za brezplačno vožnjo domov obenem s potrdilom Prosvetne zveze, ki ga dobijo v Mariboru.

Slomšek-Krekova proslava v Mariboru se vrši v nedeljo, dne 22. t. m., ob treh popoldne, v Narodnem gledališču z zelo izbranim sporedom. Opozarjamo na to izredno prireditev vse prebivalce Maribora in mariborske okolice, da se je udeležijo. Čas je namenoma nastavljen na popoldne, da morejo priti k proslavi tudi okoličani. Cene v gledališču bodo kar najbolj zmerne. Vstopnice pa se morejo že sedaj naročiti pri Prosvetni zvezi v Mariboru, Alekandrova cesta 6 I., in se bodo vsem naročnikom rezervirale. Okoliška društva naj organizirajo skupno udeležbo in prijavijo čimprej število udeležencev, ker bi se na morebitne prepozno došle prijave ne moglo ozirati. Poleg drugega zanimivega sporeda nastopi pri proslavi tudi prvič moški in ženski zbor Slovenskega pevskega društva »Maribor« z več izbranimi točkami, in bo že to lep užitek zase. Agitirajte torej za udeležbo pri tej proslavi in udeležite se je v čim večjem številu!

Prosvetno-tehnični tečaj Prosvetne zveze v Mariboru se prične v petek, dne 20. t. m., ob dveh popoldne, in sicer v dvorani Zadržne gospodarske banke (pri cerkvi oo. frančiškanov). Vsi tečajniki naj se zberejo tam. Tečaj traja do nedelje, dne 22. t. m., do 12. ure dopoldne. Natančnejša navodila so dobila društva v okrožnici.

Iz krajev, kjer se ni društev, ali kjer želijo društvo ustanoviti, pošljite na prosvetno-tehnični tečaj Prosvetne zveze brez nadaljnjega takšnega človeka, ki bo pomagal potem pri društvu. Stroški so malenkostni, a koristi bodo velike. Opozarjamo vse prizadete, da ukrenejo tozadevno kar največ mogoče in stopijo v krog naše krščanske prosvete.

Politični ogled

DRŽAVA SHS.

Vprašanje Radičevega vstopa v vlado je še vedno odloženo. Vse ima v rokah Pašič. Ministri se prepirajo med seboj, in sicer najbolj prometni s poštnim radijskih železniških kart, vojni pa s finančnim radi kreditov. Precej se je že govorilo o odstopu vojnega ministra.

Skupščina.

Na pondeljki seji je bil predložen zakonski načrt poštne ministra o spremembi zakona o hranilničnem in čekovnem prometu. Nato se je nadaljevala debata o invalidskem zakonu. Kot prvi je govoril davidovičev Rafajlovič, nato pa posl. škulj (Jugoslovanski klub) in musliman Pazderac. Vsi govorniki so nastopili proti sedanjemu načrtu invalidskega zakona, ker da je slabši od sedanjega časnega. Poslanec Rafajlovič je zlasti naglašal, da je treba vsaj v enem oziru v zakonu ločiti nacionalni moment od socialnega. Posl. Pazderac je naglašal, da plačajo davkoplačevalci za invalide dnevno 30 dinarjev, v Bosni pa prejema invalid dnevno 2 dinarja. Nato je bil sprejet tretji del zakona brez vsake izpremembe.

Odgovor zunanega ministra dr. Ninčiča na interpelacije radi fašistovskih zločinov nad Slovenci je bil tak, da je opozicija ogorčeno ugovarjala. Minister je pripovedoval, da dogodki v Trstu ne pomenijo napade na naše rojake ter da so se izgreli vršili proti odločni prepovedi fašistovskega in vladnega predsednika Mussolinija. Na vprašanje, kaj bo naša vlada storila, je odgovoril minister, da nobena mednarodna pogodba ne dovoljuje vmešavati se v notranje razmere in zadeve Italije.

Zanimiva politična pravda v Zagrebu.

Tajnik zagrebskih samostojnih demokratov je tožil urednika Cihlarja od dnevnika »Hrvat«, ker je pisal o preganjanju učiteljstva za časa Pribečičevega ministirovanja in o tajnikovi sokrivdi. Urednik je bil sicer spoznan krivim, ker ni mogel dokazati, da je bil ravno tajnik zagrebske SDS tisti, ki je bil kriv persekucije hrvatskega učiteljstva, pač pa se mu je v celoti posrečil dokaz, da je SDS v resnici samo iz političnih vzrokov preganjala učiteljstvo in da je torej zlorabila državno oblast. Dejansko je bil torej Cihlar oproščen, obsojena pa SDS. G. Pribečič je vsled tega seveda silno hud in pravi, da sodišče nima pravice izrekat take razsodbe. Trditev g. Pribečiča je neresna, ker sodišče ima vedno dolžnost, da dožene resnico in zato je dognalo, da je SDS persekvirala učiteljstvo. Da pa ne bodo zaslepljeni pristaši SDS med učiteljstvom dvomili o resničnosti obsodbe SDS, citiramo uvod razsodbe, ki se glasi: Pre-

se izkažejo v teh težkih urah drgnjenje in umivanje z našim že skozi 27 let priljubljenim, bolečine olajšujočim domačim sredstvom: Fellerjevim blagodišečim »Elsaflu-dom«! Zelo koristen je pri reumatičnih bolečinah, pri glavobolu, zobobolu; krepi in osvežuje mišičevje in živce, pa prinese zdravo spanje in novo moč za delo. Od znotraj in od zunaj močnejši, izdatnejši in večjega dejstva kakor

sojajoč dokazila, se je sodišče na temelju izpovedb prič Ivana Trušiča, dr. Bazale in Milana Novoseliča prepričalo, da so dejansko obstojala preganjanja hrvatskega učiteljstva za časa ministirovanja Svetozara Pribečiča.

RUMUNIJA.

Vojno-sodna razprava proti 500 kmetom iz Besarabije v Kišenevu še vedno ni končana. Zandarji in policisti tudi sami pripovedujejo o nečloveškem trpinčenju obdolženih. — Te dni se širijo vesti o komunističnih in drugih zarotnikih, ki naj bi bili pripravljali atentat na kralja, ko je bil na lovu. Atentati so najbrž, kakor v Italiji, izmišljeni, da se najde pretveza za preganjanje opozicije.

FRANCIJA.

Po proračunu Painlevéja bi se imela uvesti cela vrsta novih davkov. Po načrtu bi se v 14 letih nabral amortizacijski fond v znesku 85 milijard. Med davki se nahaja tudi glavarina. Plačeval bi jo vsak Francoz in vsak v Franciji živeči tujec od 21. leta dalje. Odmera glavarine bi znašala letno 20 frankov. V načrtu je tudi delna oddaja premičnih in nepremičnih vrednot, ki bi se izvršila v 14., 3. in v 1. letu. Proti takemu davku je velika opozicija in se že govori o ponovni vladni krizi. — Predsednik vlade in zunanji minister Briand sta v komisiji za vnanje zadeve poročala o položaju v Siriji. Painlevé je poročal o francoskih izgubah. O okolnostih odpoklica generala Saraila ni hotel nič povedati. Rekel je, da se Sarail v Sirijo ne bo več vrnil. Na opazko nekega komunističnega poslanca, naj bi Francija Sirijo zapustila, je Briand živahno protestiral proti temu, da bi se Francija odrekla svojemu mandatu. — Končno je več poslancev protestiralo, zakaj vlada ne pojasni položaj v Siriji javno.

Prireditve.

Sv. Rupert v Slov. gor. Orlovski odsek priredi na Martinovo nedeljo, dne 15. t. m., v prostorih stare šole ob treh popoldne veseloigro »Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček.« Po igri se vrši šaljiva licitacija Martinove goske. Uljudno vabi odbor. Pridite v obilnem številu, ker igra bo luštna, goska pa zelo mastna! Bog živi! Na veselo svidenje

Sv. Marjeta pri Moškanjcih. Med vsemi našimi društvi je nedvomno najbolj delavno tamburaško društvo »Biser.« Ono je edino, ki vprižarja in nas seznanja z res lepimi narodnimi igrami. Cisti dobiček je dosedaj večinoma uporabljen za nabavo instrumentov in društvenega odra. Lepo svoto pa je naklonilo tudi, kakor slišimo, za tukajšnji društveni dom. Zadnjo nedeljo je vprižorilo društvo »Biser« Jurčičevo igro »Deseti brat.« Kljub skrajno slabemu vremenu je bila prostorna dvorana popolnoma zasedena. Vloge posameznih igralcev so bile posrečeno razdeljene in tudi dobro izpeljane. Naravnost izborne slike, v maski in igri, pa so dali: Martinek Spak, Piškav in Dolef. Videlo se je, da so vsi igralci svoje vloge dobro razumevali in se tudi v nje uživali. Ponesrečeno pa se je izvršila pred igro nje razlaga. Našela so se samo imena oseb, vsebina sama pa je bila dana zelo pomanjkljivo. — Prihodnjo nedeljo, dne 15. t. m., se igra ponovi.

Kapela pri Radencih. Bralno društvo in Dekliška zveza priredita dne 15. t. m. ob petih popoldne v Radencih dve poučljivi igri: »Spoštuj očeta, ali: Sinovo maščevanje« in »Najdena hči.« Domačini in sosedje prijazno vabljeni. — Odbor.

Sv. Križ na Murskem polju. Po dolgem odmoru vabi tukajšnje Bralno društvo vse domačine in sosedje na prireditve, ki se vrši v nedeljo, dne 15. t. m., popoldne po večernicah v Slomškovi dvorani. Na sporedu je žaloigra v 10 slikah: »Mlinar in njegova hči«. Tudi tamburaši se bodo oglašali v odmorih. Pridite v obilnem številu!

Polzela. Knjižnica tukajšnjega Prosvetnega društva, katere je bila skozi letošnje poletje zaprta, je zopet odprta ter se dobijo knjige vsako nedeljo popoldne po večernicah. — Naši diletanti nameravajo, kakor čujemo, prirediti drugo nedeljo gledališko predstavo »Mlinar in njegova hči.« Že skrbna razdelitev vlog nam obeta prvovrstno prireditev. Obisk priporočamo!

Sv. Jurij ob južni žel. Tukajšnje Katoliško prosvetno društvo je imelo svoj redni občni zbor dne 25. m. m. in si je izbralo marljive delavce v odbor in sicer: Predsednik: Soler Martin, Bezovje; podpredsednik vlc. g. duh. svetov. Mikuš Valentin; tajnik Čater Ivan, Bezovje; tajnikov namestnik č. g. kaplan Jožef Bezjak; blagajnik Gašparič Tomaž, trg Sv. Jurij; za narodno obrambno delo č. g. Alojzij Drvodel; za treznost Zorko Lizika, trg Sv. Jurij; pregledovalec računov Franc Zličar, trg Sv. Jurij; knjižničar Spolenak Martin, Repno; drugi odbor: Valentin Raztočnik, pevovodja, Klanjšek Jožef, Anica Rančigaj, Čater Terezija, Tončka Selič. Ker je odbor v trezno mislečih rokah, je upati, da bo društvo v novem poslovnem letu marljivo prirejalo razne predstave in druga prosvetna dela. Bog živi!

St. Jurij ob južni žel. Dolgo že ni bilo nobenih novic iz St. Jurija, kot da bi bilo vse zaspalo. Pa ni tako! Poseb-

francosko žganje in najbolj kosmetikum te vrste. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 63 din., 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 specialnih za 250 din., že obenem z zabojem in poštnino razpošalja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatsko. — Posamezne steklenici po 10 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

no društveno življenje se je zopet sedaj na jesen poživilo, da društva kar tekmujejo, v katerem bo bolj živahno. Pred mesecem so nas razveselili z zgodovinsko igro »Miklova Zala«, ki je bila res nekaj prav posebnega za St. Jurij ter lahko čestitamo Katoliškemu prosvetnemu društvu, da si je na svojem odru vzgojilo tako dobre igralce. — Za Martinovo nedeljo in prejšnji večer, to je dne 14. t. m., ob 7. uri zvečer in v nedeljo popoldne po večernicah, pa priredi cerkveni pevski zbor pod vodstvom g. Raztočnika koncert in spevo-igro »Kovačev študent.« Dolžnost je za vse Sentjurčane, da se odzovejo vabilu pevskega zbora in se mu tako oddolžijo za ves trud, ki ga ima pevski zbor s svojim lepim cerkvenim in narodnim petjem. Sicer mu delajo razni ljudje neprilike in sitnosti, a upamo, da bode premagalo vse ovire.

Tedenske novice.

Občinam, prizadetim po toči! V mesecu novembru bodo posebne komisije razdeljevale državno podporo občinam, kjer je toča v letu 1925 napravila veliko škodo. Kakor sem že poročal, se je poslancem Slovenske ljudske stranke posrečilo za njihove prizadete izposlovati državno podporo v denarju. Za celi Slovenski Štajer je minister za kmetijstvo določil 1.040.000 kron. Kako se ta denar razdeli med posamezne okraje in občine, je odločevala posebna komisija pri velikem županu. Podpora se mora pravično razdeliti. Če bi se podpora delila v kakem kraju pristranski, prosim prizadete, da mi to javijo. — Nadalje opozarjam posamezne posestnike, ki jih je zadela toča, da tekom meseca novembra in decembra davčni oblasti naznajo razliko v pridelkih v svrhu odpisa davkov v letu 1926. Tozadevne tiskovine je leta 1924 založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Izobražence prosim, da pomagajo ljudem sestavljati te seznane. — Franjo Žebot.

Mariborske novice. V Mariboru je umrl in bil zadnjo nedeljo slovesno pokopan dolgoletni mariborski župan in posestnik g. dr. Ivan Schmiderer. Rajni je bil sicer po rodu Nemec, a kot dolgoletni načelnik mariborskega okrajnega zastopa in župan mesta Maribor napram vsem pravičen, postrežljiv in priljubljen ter spoštovan od Slovencev in Nemcev. Pod županovanjem rajnega dr. Schmidererja je bil zgrajen veliki državni most preko Drave, falka elektrarna, razširjene razne ceste ter ulice v Mariboru itd. Blagopokojni je bil tudi globoko veren katoličan. Maribor in okolica bosta ohranila rajnega v trajno dobrem in hvaležnem spominu. — V noči od 9. na 10. t. m. je izbruhnil na Tržaški cesti v gospodarskem poslopiju trgovca in posestnika Antona Löschniga iz doslej neznanega vzroka požar. Ogenj je uničil poslopje, zgorelo je 12 prašičev, veliko sena in le s težavo se je posrečilo potegniti iz že gorečega hleva oba konja. Na lice nesreče je prihitelo več požarnih bramb, ki so bile vse z vso vneto na delu. — V Selnici ob Dravi je neznan izumovnik okradel znanega mariborskega trgovca z rožnimi vencami Krepeka. Tat mu je izmaknil nahrbtnik, ki je bil poln rožnih vencev, podobnih svetinjc in molitvenikov. Vrednost ukradenega blaga znaša 9000 dinarjev. Krepek je prijavil tatvino mariborski policiji in orožništvu v Selnici. Pred nakupom ukradenega blaga svarimo občinstvo! — V sredo, dne 11. t. m. ob pol 10. uri dopoldne je tukaj umrl od kapi zadet g. Janez Stibler, nadučitelj v pokoju, star 65 let. Pogreb bo v petek ob 4. uri na mestnem pokopališču na Pohorju. Rajni je bil dolgo let šolski vodja pri Sv. Antonu na Pohorju.

Z nožem in samokresom. V Rogozi pri Mariboru so fantje v krčmi popivali. Med preveč veselo in preveč od alkohola okajeno fantovsko družbo je prišlo do prepira, ki je končal s krvavim pretepotom. Franc Holcer je zabodel posestniškega sina Vuka z nožem v glavo in povrh ga je še obstrelil s samokresom na roki.

Rusi so več vredni kot domačini. Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. bodo imeli ta mesec občinske volitve. No, to bi ne bi bilo nič hudega. Ali ko so neki gospod računali, koliko glasov bi utegnili dobiti orjunska stranka, pa so videli, da nekaj ne štima. In kaj, če bi si izposodili glasove v gradu Hrastovec. Učeni gospod so kar naenkrat preko vseh postav hoteli, da bi bili morali biti Rusi, ki so naseljeni v Hrastovcu, vpisani kot občinski volilci v Sv. Lenartu. Zanimivo je to. Hrastovec še nikdar ni spadal pod občino Sv. Lenart, ampak pod Voličino. Ti Rusi tudi niso nikdar bivali v Sv. Lenartu. Ali šentlenartski gospod imajo čisto svoje posebne postavbe. Pa mislimo, da delajo račun brez krčmarja. V naših občinah naj odločajo domačini, a ne tujci. — ot.

Delavske pritožbe iz Ceršaka ob Muri. Nam ubogim delavcem v tovarni lepenke odtegujejo delavski davek, za katerega sta v Beogradu glasovala dr. Pivko in dr. Žerjav. Za dr. Pivka se je pri nas prav posebno trudil in pehal že znani Karlo. Mi delavci pa sedaj trpimo, ko nam še tistih par karjancjev, ki jih zaslužimo, odtegnejo. Sedaj vemo delavci in kmetje, na katero stran se moramo pri volitvah držati. Naš Žebot in njegovi tovariši se v Beogradu borijo proti previsokim davkom, še nikdar niso glasovali za zvišanje davkov, ampak vedno proti. Tudi Radičevi poslanci so, kakor smo čitali, meseca julija glasovali za davke. To ni nikak špas. Kdor ni popolnoma slep, ta mora sedaj vendar sprevideti, na kateri strani je poštenost. Nam delavcem so se sedaj odprle oči. Karlo nas nič več ne bo zapeljal. Sedaj plačujemo »lengeld.« Bog daj srečo poslan

cem Slovenske ljudske stranke, da bi njih pravični načrti zmagali. Sele potem bo boljše. To si želimo. —ot.

Smrt našega pristaša v Grabonošu pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Dne 26. preteklega meseca je umrl v Grabonošu Ivan Hrašovec, bivši kmet itd. po večletni mučni bolezni v 71. letu svoje starosti. Pokojni je bil oče g. Hrašovca, oskrbnika negovske grajsčine. Bil je stember SLS; ni bil omahljivec ob času volitev, temveč njej dober zagovornik. Mnogo let naročnik »Slov. Gospodarja«, »Bogoljuba«, »Glasnika Srca Jezusovega«. Zadnja leta svojega življenja je preživel jako pobožno, sluteč, da bode kmalu prišel čas ločitve od zemeljskega življenja. Svojo hudo bolezen želodčnega raka je prenašal jako vdano in potrpežljivo; zato upajmo, da je že prejel zaslužen plačilo nad zvezdami. Izrekamo žalujočim otrokom iskreno sožalje. N. v m. p.!

Zgubil se je. Franc Lasbajer, želarski sin v Noršincih št. 20, rojen 14. decembra 1911, je odšel z doma neznano kam. Ako bi kdo kaj vedel o njem, naj to sporoči na naslov staršev: Matija Stajniko, posestnik v Noršincih št. 20 pri Ljutomeru.

Požar iz neprevidnosti. Iz Slovenjgradca smo prejeli: Pri posestniku Hovniku na Selah je izbruhnil radi neprevidnega ravnanja s svetilko požar dne 5. t. m. že precej pozno zvečer. Služničad je pripravljala ob svitu navadne svetilke rez za drugi dan. Leščerba je padla po naključju na tla, se razbila in zanetila slamo. Preplašena hlapca in dekla niti utegnili nista gasiti, ker je bila slama trenutno v plamenih. Zgorel je hlev z živinsko krmo. Na kako uspešno gašenje niti misliti ni bilo. Škodo računajo na okrog 120.000 dinarjev.

Razno ob Št. Lovrencu pod Prežinom. V nedeljo, dne 8. t. m., se je v cerkvi sv. Lovrenca poročil g. F. Maltaj iz Št. Jurija ob južni žel. z gđc. Julčko Paulič od tukaj. Bog daj novoporočencema obilo sreče! Kakor že navada tudi po drugod, so tudi tukaj prišli fantje pod okna pet. Ko so se pa vračali domov (gotovo malo vinjeni), je nastal spor med njimi, ker so bili iz več vasi skupaj in so v obrambo porabili nož in količke. Dva fanta sta dobila precej hude rane z nožem, tako, da sta morala iskati pomoči pri zdravniku. Ker se je zadeva izročila oblasti, bode treba zagovarjanja pred sodnijo. Fantje, kje je olika in napredek? Ali mogoče pri nožu in pri opojni pijaci? Bodi ta dogodek zgled drugim fantom, kateri še niso tako daleč podivjani, drugim pa v svarilo, da se takih priložnosti ogibajo, da se kaj takega v Št. Lovrencu več ne dogodi.

V Laškem trgu je umrl dne 8. t. m. po dolgem in zelo mučnem trpljenju g. Ivan Elsbacher, bivši trgovec v Kozjem. Kot tak je postal leta 1898 po dolgi in zelo ostri narodni boji prvi slovenski župan trga Kozje. Rodom iz Zabnic na Koroškem je bil vedno izrazit in navdušen narodnjak, ki ni poznal ta čas nobenih kompromisov, kakor človek pa je bil zelo pošten, ljubeznjiv, postrežljiv in ujuden mož blagega, plemenitega srca in radi teh lastnosti zelo priljubljen. Bil je pa tudi jako delaven kot načelnik požarne brambe, kot načelnik ravnateljstva okrajne hranilnice v Kozjem in kot ud ravnateljstva hranilnice in posojilnice, katero je v družbi drugih narodnjakov pomagal soustanavljati. Leta 1903 se je preselil v Laško k svojemu nečaku in odločil županstvo. Občinski zastop ga je ob tej priliki v znak hvalečnosti in priznanja njegovega delovanja imenoval častnim občanom. Dosegel je lepo starost 76 let. Blagemu prijatelju, marljivemu sodelavcu, kremenitemu narodnjaku in ljubeznjivemu družabniku, ki pa je bil tudi krščanski mož, bodedo vedno ohranili blag spomin in iskreno hvaležnost! Naj počiva v zasluženem miru!

Novice iz Rimskih toplic. V soboto, dne 31. oktobra, je pri tesanju železniških bukovih pragov v Resnikovem gozdu nad Ogečami zlomilo nogo Antonu Selič, posestniku v Leskovcu nad Rimskimi toplicami. To je letos že drugi slučaj nesreče v tem gozdu. Meseca avgusta je ubilo samega gospodarja, a Seliča so prepeljali v celjsko bolnico. — Sezona v tukajšnjem kopališču je bila vsled slabega vremena letošnje poletje precej slaba, posebno gostilničarji tožijo o slabih dohodkih.

Vojaška zaprisega. Za orožniški okoliš v Podčetrtku bo dne 14. t. m. v Podčetrtku, razven občine Buče. Za orožniški okoliš Kozje bo v nedeljo, dne 15. t. m., vstevši občino Buče. Dan prej in na dan prisege je prepovedano točiti alkohol.

Volitve članov v cenilne komisije za osebno dohodnino v Kozjem bodo v nedeljo, dne 15. t. m., od 8. do 13. ure. Volitve se vršijo na sedežu davčnega urada. Volilni upravičenci so vsi, kateri plačujejo osebno dohodnino ter volijo enega člana in enega namestnika. Volitve se vršijo osebno ter lahko tudi ustno.

Naglica ni nikdar prida. Meseca junija 1920 se je neka oseba iz brežiškega okraja, ki jo je ugrizel stekel pes, zdravila 14 dni v zagrebškem Pasteurjevem zavodu. Danes po več nego petih letih pa dobi od upraviteljstva tega zavoda plačilni nalog, da mora v teku treh dni plačati oskrbne stroške v znesku 360 kron. Pasteurjev zavod v Zagrebu je bil kot državni zavod doslej brezplačen. Vprašanje je, če je rečena oseba primorana plačati to terjatev izza pet let.

Samo en mesec dni še nas loči od izvanredno bogate loterije Katoliškega prosvetnega društva pri Sv. Petru pod Sv. gorami, katere srečke se prodajajo po 5 dinarjev komad in lahko v srečnem slučaju z njimi zadenete krasne dobitke, katerih je 250 v vrednosti 50.000 dinarjev. Nad vse krasen je glavni dobitok, ki obstoji iz novega, fino politiranega pohištva iz črešnjevga lesa in sicer: 2 postelje, 2 nočne omarice, 1 omara, 1 umivalnik z zrcalom, 1 miza, 4 stoli in 1 podobna. Za tudi drugi dobitki so zanimanja vredni: Singer šivalni stroj, 200 litrov bizelskega vina, pital prašič, bala platna, kladra drv, kolo, daljnogled, zofa in stoli, 20 kg kave, vréca moke, obleke za moške in ženske, svilene rute, odeje, čevlji itd. Ne zamudite prilike. Pišite takoj kartico na Loterijski odbor v Sv. Petru pod Sv.

gorami ter naročite čim več srečk, kajti čim več jih kupite, tem sigurnejši ste, da zadenete. Srečkam se prilaga položnica za plačilo. Ne odlašajte!

Rodbinska tragedija na Sotli. Minuli torek je bila pred zagrebškim sodiščem zaključena žalostna rodbinska tragedija iz Harmice ob Sotli pri štajerski meji. Pred sodiščem so se zagovarjali morilci starega Ivana Šulerja, njegova sina Martin in Slavko Šuler, in Martinova žena Josipina. Odkritje zločina je svoj čas vzbudilo ogromno zanimanje, ker je prišel umor le slučajno na svetlo. Ko je ubiti Ivan Šuler že davno ležal v zemlji, je izdal mali otrok Martina Šulerja zločin lastnega očeta. Sum sosedov je bil z izpovedjo otroka opravičen in orožniki so aretirali vse tri zločince. Priče, katere je sodišče zaslišalo, so vse izpovedale za zločince zelo obtežljivo, tako da so morali kljub prvotnemu tajanju zločin priznati. Razprava je prinesla na dan strašne rodbinske razmere, v katerih je živel Šulerjeva rodbina. Oče Šuler je kljub visoki starosti živel silno zapravlivo ter zapravljal skupno premoženje z raznimi ženskami. Ljudje so že davno pričakovali, da bo prišlo v hiši enkrat med starim in njegovimi sinovi do obračuna. Zato je izginjenje Ivana Šulerja pri ljudeh takoj vzbudilo sum, da so ga domači ubili. Obtoženci so končno iz strahu pred večali skesano priznali zločin. Obsojeni so bili na večletno težko ječo.

Kmeti gospodari in kmeti sinovi, nabavite si gotovo in takoj Koledar naše kmetijske zveze. Lze je letos v opsebnostni lični žepni obliki, vezan ves v platno in tiskan na finem papirju. Na koncu ima tudi 28 strani papirja za razne zapiske. Koledar prinaša mnogo tabel, ki služijo vsa kemu kmetovalcu. Naj omenimo samo nekatere: Kako se zračuna kubična mera okroglih debel in klad, preračunaje pesti v metersko mero, razmerje med živo težo in težo zaklane živine, koledar brejosti vseh domačih živali, stare in nove mere itd. Dalje ima poštne določbe, kolkovne pristojbine in vse sejmne. Nato sledi mnogo gospodarskih člankov, kakor: Mlekarnstvo v Sloveniji, Sadni izbor za Slovenijo, Poletna paša živine, Sadno drevje po njivah itd. Krasen je članek dr. Breclija o zdravstvu z naslovom: Bodi zdrav kmetijski dom. Vsak član kmetijske zveze mora dalje pozorno prebrati članek: Cilji naših kmetijskih zvez. — Koledar smo razposlali vsem poročevalcem krajevnih organizacij Slovenske ljudske stranke, da ga razprodajo. Oglasite se pri njih, da ga hitro razpečajo. Cena je kljub mnogo lepši opremi in trdnosti vezavi kot lansko leto ostala 10 dinarjev komad. Kdor hoče naročiti naravnost, naj piše dopisnico na naslov: Tajništvo Slovenske ljudske stranke, Maribor, Aleksandrova cesta 6. Kmetje iz mariborske okolice se tam lahko tudi osebno zgledajo in ga kupijo. Tudi v trgovini tiskarne sv. Cirila, Koroška cesta 5, in v njeni podružnici, Aleksandrova cesta 6, se prodaja naš Koledar kot druga leta. — Sezite tedaj hitro po svojem kmetiskem koledarju. Denar, ki ga zato žrtvujete, se bo bogato obrestoval.

Spominjajmo se dragih rajnkih. Kako so ljubili rajnke nekoč in kako — sedaj? V prvih stoletjih, za časa prvih kristjanov, če je poklical Bog katerega sobrata iz tega življenja, se je zbral vsa občina, da molila za ljubelega rajnega in ponovno so dali opraviti sveto mašo za njegovo dušo. — Toda sedaj, ko vera vedno bolj zgine, kako na slabem so pogosto ubogi rajniki! Domači mu dajo sicer še lepih cvetlic in nekaj lučic na grob in potem, — z glasom zvonov in zvoniku izgine tudi spomin na umrle. . . . Kaj naj dragi rajniki o tej ljubezni mislijo? Bodimo vsaj mi usmiljeni do naših dragih rajnkih in ljubimo jih s pravo ljubeznijo! Spominjajmo se jih pogosto v molitvi in če le mogoče, dajmo brati sv. maše za njih dušni mir. To je najboljša, najdražja, kar jim moremo dati kot dokaz naše zveste ljubezni. Priložnost za to nam nudi »Mašna zveza za Afriko«. Udje te mašne zveze, bodisi živi ali mrtvi, so deležni zakladov 300 svetih maš, katere se berejo vsako leto na njih namenu. Udnina za enega znaša enkrat za vedno 3 D. Kdor želi sprejemno podobico, naj doda še 1 D za poštnino. Vsi zneski pridejo v korist ubogim afriškim misijonom. — Prijave in zneske prosimo, pošiljajte na Družbo sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Miklošičeva cesta 3.

Za naše odre. Lepo bi bilo, če zaključijo igralna in izobraževalna društva »sveto leto« s kako misijonsko igro. Priporočamo sledeče, ki se dobijo v zalogi Družbe Sv. Petra Klaverja v Ljubljani, Miklošičeva cesta 3: Male pomožne misijonarke. Božična igra v treh dejanjih 5 D. Umijomo zamorčka. V enem dejanju, v prozi in pesmi. 2.50 D. Lakota v črni deželi. Dr. Mioni, v treh dejanjih 4 D. Naprednjak ob Kongu. Dr. Rožman, v treh dejanjih 5 D. Klic božji. P. Baetemann, v treh dejanjih 5 D.

Z besedo in tiskom. Spisal Aleksander Halka. Zanimiva knjižica z več slikami. Priporočamo zlasti misijonskim prijateljem. Cena 5 D. Pri naročbi 12 izvodov skupaj, se dobi izvod po 4 D. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja v Ljubljani.

Mladenke, ki čutijo v sebi poklic do redovniškega stanu in ljubijo misijone, opozarjamo na novo knjižico: »Poklic pomožne misijonarke za Afriko«. S priporočilom prevz. gg. škofov ljubljanskega, lavantinskega, tržaškega, krškega itd. Cena 5 D. Tudi gg. dušnim voditeljem zgoraj omenjeno knjižico toplo priporočamo. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Miklošičeva cesta 3.

Lahek prihranek, in to sedaj v teh težkih časih? Marškomu se bo to zelo čudno zdelo. Ja, pa je le vendar tako, da si vsak prav lepo svotico prihrani, kdor si ceno nabavi jesensko in zimsko blago in vse drugo, kar pač rabi za oblačilo in sploh za domačijo. Kadar se mudite v Mariboru, si samo oglejte izložbe pri navedeni trdki, pa se bode uverili, da ste najbolje postreženi. V posebno veliki izbiri ima trdka vedno raznovrstno sukno, hlače, platno in še vseh drugih vrst manufakturo. Pozabili bi še

kmalu na vedno najnovejše vrste svilenih robcev, za moške pa klobuke, srajce, samoveznice itd. itd. Porabili bi pa preveč prostora, če bi še naprej naštevati, kaj da vse lahko kupite dobro in ceno pri trdki Franc Mastek v Mariboru na Glavnem trgu št. 16.

Mnogi ne vedo, da je glavni vzrok mnogih trpljenj in bolezni slabo negovano in zato občutljivo telo. Ni domišljavost, temveč le izpolnjenje prirodnega zakona, če negujemo polt in lase. Za racionalno nego telesa slišimo vedno spet hvaliti: Fellerjevo pravo kavkaško Elsa-pomado za obraz in kožo, Fellerjevo močno Elsa-pomado za lase, Elsa mila zdravja in lepote, ki ne zahvaljuje svoje pristaše samo prijetnem vonju, temveč tudi koristnim sestavinam, ki oplemenjujejo kožo. Elsa mil se dobi 5 vrst: Elsa lilijino mlečno, glicerinsko, boraksovo, katransko, ter milo za britje. Za poizkušnjo se moreta naročiti 2 lončka pomade za 38 din.; 5 mil za 52 din. že z zavojnino in poštnino pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska.

Žena in mož, veliko in malo se veseli s tisoč krasnimi stvarmi, ki se najdejo v že v pregovor došlim velikem ilustrovanem Suttnerjevem ceniku. Na njem se nobeno oko tako brž ne napase! Tu se nahajajo ure, dragulji, žepni noščki, škarje, doze, kresila, godala, razne potrebščine kot kape, naramnice in velika množina različnih praktičnih predmetov, po vsaki ceni. Suttnerjev katalog je res veselje v hiši in naši čitatelji ga dobijo zastoj, ako ga naročijo od svetovne razpošiljalnice H. Suttner v Ljubljani št. 995.

Pazite, da ne bode prevarani! Radi nešteti zamenjav, ki se dogajajo, zahtevajte pri trgovcih razločno le milo »Gazela«! Zonaredbe odklanjajte!

Dopisi.

Celovec. Po dolgotrajni bolezni je umrl kot svetnik dne 20. oktobra 1925 popoldne mestni župnik pri Sv. Lovrencu, duhovni svetnik vlč. g. Franc Kolarič. Huda pljučnica in nevaren eksudat na rebrih je uničila neumorno delovno življenje v 70. letu njegove starosti. G. Kolarič je bil rojen dne 3. 10. 1856 v Jirsovcih, župnija Sv. Urban nad Ptujem. Gimnazijo je študiral v Mariboru in bogoslovje v Celovcu. Udeležil se je vojne v Bosni kot narednik leta 1878 in bil odlikovan za svojo hrabrost. Leta 1886 je bil posvečen v duhovnika in obhajal svojo primicijo pri svojem stricu g. J. Bezjaku v Krčanjah nad Grebinjem. Kaplanoval je v Črni, župnik je bil v Vratah nad Beljakom, v Vetrinju pri Celovcu in v Porečah ob Vrbskem jezeru. Vsled škofove volje in takorekó ukaza je postal l. 1903 šentlovrenski mestni župnik v Celovcu in nunski spovednik pri Elizabetinkah, ki imajo veliko bolnišnico za ženske. Rajni č. g. župnik je bil skromna, ponižna duša, ki ni nastopil v javnosti. Bil je nad vse goreč duhovnik, mož molitve in premišljevanja, velik dobrotnik revežev in obiskovalcev bolnikov. Povsod, kjer je deloval, je bil visoko čislán in ljudstvo mu je ohranilo najboljši spomin. Iz srca je ljubil svoje drage koroške Slovence, z narodom je trpel in bridko občutil njegovo trpljenje in ostro obsojal krivice, ki jih mora desetletja sem pretrpeti slovenski Korotan. Njegov pogreb dne 22. oktobra popoldan na pogreb na mestno celovško pokopališče v Anabihlu pod Gospo Sveto je bil veličastna žalna manifestacija. Udeležilo se ga je ogromno število ljudstva, 40 bogoslovcev in nad 60 duhovnikov. Otožno je donel žalni mizerere, močni možki zbor bogoslovcev mu je zapel lepo žalostinko, v pretrpljenih besedah se je škofov namestnik, vlč. g. generalni vikar Schmutzer, poslovil od rajnega svojega prijatelja. Koroški Slovenci smrt rajnega č. g. Kolariča bridko občutimo. V dveh letih smo zgubili 11 slovenskih duhovnikov, lani 8 in letos 3. To je za nas hud udarec, ker slovenskega naraščaja ni. Urbančani so pa tekoma jednega leta izgubili tri odlične svoje rojake-duhovnike. Za č. g. kanonikom dr. Gregorecom in vranjskim č. g. župnikom Irglhom je odšel po svoje plačilo sveti mož č. g. Franc Kolarič. Urbančani! Spominjajte se v molitvah svojih rajnih odličnih mož in potrudite se jim postati jednaki. Izpolnite vrzel, ki je nastala vsld smrti in dajte študirati svoje sinove in molite za nje, da postanejo vneti in goreči slovenski duhovniki, kot so bili rajni. Ni več tako pri Sv. Urbanu, kot je bilo nekda, ko je bila skoraj vsako leto primicija. Saj so Urbančani znani kot brihtni ljudje, živahnega temperamenta in žilave vztrajnosti. —c.

Kebeľ na Pohorju. Na Vseh svetnikov zvečer ob 10. uri je umrla posestnica gospa Antonija Fridrih, roj. Juhart. Petnajstletna mučna bolezen je položila blago mater na bolniško in potem na mrtvaško postelj. Voljno in potrpežljivo je prenašala svojo bolezen in sprevidena s sv. zakramenti je zaspala v Gospodu, v 65. letu svoje starosti. Naj v miru počiva!

Dol pri Hrastniku. Za župana naše občine je bil dne 4. t. m. spet izvoljen g. Jakob Draksler, zvesti pristaš SLS, katere pristaši so tudi vsi trije svetovalci.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Nestrpno že vsi pričakujejo dan 8. decembra, ko se bode tukaj vršilo žrebanje bogate loterije Katoliškega prosvetnega društva, ki obsega uprav krasne dobitke v vrednosti 50.000 dinarjev in koje se zadene s srečkami, ki stanejo samo po 5 dinarjev 1 komad. Nihče ni zadovoljen z eno srečko, vsakdo hoče imeti vsaj par srečk. Saj dobitki so res zanimanja vredni. Sam glavni dobitok je vreden 10.000 dinarjev. Zato Vas opozarjamo na to loterijo in prosimo, da si oglejte notico z označbo dobitkov »Samo en mesec dni« v današnjem »Slovenskem Gospodarju.« Poskusite svojo srečo. Če jo niste imeli nikoli, v Sv. Petru jo najdete!

Ali sem že obnovil naročnino?

Gospodarstvo.

ZVEPLENOAPNENA BROZGA KOT SREDSTVO PROTI TRTNIM BOLEZNIM IN ŠKODLJIVCEM.

V odgovor na vprašanja posameznih vinogradnikov, kaj je soditi o sredstvu, katerega se uporablja ponekdo v zimskem času z uspehom proti trtnim boleznim in škodljivcem, naj služijo nastopne vrstice:

V mokratnih letih, kakršna so bila 1924 in 1925 je pač silno težko zatirati razne bolezni vinske trte in sadnega drevja s povoljnim uspehom in je skoro nemogoče, se jih popolnoma ubraniti. Če smo zamudili s škropljenjem ali žveplanjem v vinogradu samo en dan ali dva, se je bolezen razširila tako, da je dotično leto nismo mogli več spraviti iz vinograda. Bolezen v svojem bistvu ni bila odstranjena niti v jeseni, marveč je ostala skoro v istem obsegu še v času, ko je že odpadlo listje in ko je narava že zaključila rastno dobo v tekočem letu. Na prvi pogled te naše nadloge sicer ne opazimo, ker je zavzela druge oblike in prostore, v katerih more kljubovati zimskemu mrazu. Na trsnem lesu in kolju, kakor tudi na odpadlem listju in celo v zemlji so se naselili številni zimski ali trajni trosi, ki povzročajo v naslednjem letu nova okuženja (peronospora in oidija) in čakajo le ugodne prilike, da se izcimijo, to je pri 20—25 stop. C.

Da kolikor mogoče omejimo razširjenje bolezni potom zimskih trosov, je potrebno, da že poleti od peronospora ali oidija napadene, zelene vršiče iz vinograda takoj spravimo iz sežgemo. Dobro bi bilo tudi pobrati odpadlo listje ter ga uničiti. Na vsak način pa moramo rožje v okuženih vinogradih po dovršeni rezi spraviti na kupe ter spremiti v pepel. Trosom v zemlji žalibog ne moremo zlahka do živga ter jih zategadelj tudi ne moremo uničiti.

Imamo pa sredstva, s katerimi moremo zabraniti, da zimski trosi ne vzklijejo v pomladi na trtnem lesu ter se ne morejo razširiti ob nastopu primerne toplote in vlage na ozelenele trtne dele. Eno teh sredstev je žveplenoapnena brozga, katero rabijo ameriškanski sadjarji z velikim uspehom proti raznim boleznim in škodljivcem sadnega drevja. Tudi v Nemčiji se rabi žveplenoapnena brozga za zatiranje raznih trtnih in sadnih škodljivcev.

Žveplenoapnena brozga je rujavordečkasta tekočina, katero dobimo, ako kuhamo žgano apno in fino zmleto žveplo z nekoliko vode. Za mazanje, ozir. škropljenje se da na ta način pridobljena tekočina potem mešati s poljubno množino vode.

Žveplenoapnena brozga se pripravlja takole: Na 15 litrov vode vzamemo 2,2 kg žganega apna in 1,3 kg žvepla. Apno mora biti brez kamnatih primesi, dobro žgano in porabno v ta namen. Žveplo naj bi fino zmleto in popolnoma čisto, to je takšno, kakršnega se rabi zoper plesen v vinogradu. Za kuhanje vzamemo železno posodo, ki naj bo tako velika, da apno pri ugaševanju ne škropi iz nje. V posodo nalijemo najprej samo eno petino vode, katero hočemo uporabiti za prireditev brozge ter jo nekoliko segrejemo. Apno je polagati previdno kos za kosom v njo. Ko prične apno močno ugaševati, je med neprestanim mešanjem dodati žveplo, katerega smo poprej z nekoliko vode zmešali v gosto kašo, da se ne sprime v kepe. Ko je apno že popolnoma ugašeno, prilijmo še ostalo množino vode. Mešanico je nato kuhati eno uro ter med kuhanjem pridno mešati. Vodo, ki pri kuhanju izhlapa, nadomeščamo z dolivanjem tople vode. Da moremo izvedeti, koliko vode je izhlapelo, naredimo na drogu, katerega smo vzeli za mešanje znamenje z zarezo. Ko se je tekočina shladila, jo precedimo, da se izloči na dno sesedla gošča. Tako pripravljena žveplenoapnena brozga se drži kakih mesecev dni, ako jo spravimo v posode, ki jih držimo zamazane na hladnem mestu, kjer pa ne sme zmrzovati.

Izkušnje naprednih vinogradnikov, kot Ulm v Zavrču, Zdravce v Središču, grof Bombelles na Vinici in dr. so baje dognale, da se z žveplenoapneno brozgo zabranjuje zlasti nastop oidija, ako se trsje namaže ž njo po končani rezi v februarju. To opravilo se priporoča osobito v vinogradih, kjer je bolezen v prejšnjem letu zelo hudo razsajala. V takšnih vinogradih je potrebno, da pri rezi ostrgamo vso staro skorjo raz starega dela trsa in potem pomazemo temeljito vse trtne dele s čepi in locni vred. V ta namen vzamemo primerno ščetko, katero namakamo v brozgo. Rožje znosimo iz vinograda in sežgemo. Za mazanje razredčimo žveplenoapneno brozgo do dve tretjini z vodo, to je, da dodamo enemu litru brozge 2 litra vode, za poznejše škropljenje proti oidiju v poletnem času pa primešamo enemu litru brozge 30 l vode.

Opozarja se, da se vrši mazanje trsa samo v zimskem času, predno so se začela očesa napenjati, najboljše po končani rezi meseca februarja. Poznejše mazanje, v mesecu marcu ali aprilu bi škodovalo očesom in se naj opusti.

Za mazanje enega orala vinograda rabimo približno 30 l nerazredčene, ali 100 l razredčene, to je za rabo pripravljene žveplenoapnene brozge. Uspeh mazanja z žveplenoapneno brozgo obstoja tudi v tem, da namazano trsje poganja veliko pozneje, nego nenamazano. To je pripisovati vplivu solnčnih žarkov, koje namazano trsje vsled svoje svetle barve odbija, nenamazano pa privlačuje. Radi tega je namazano trsje pred pomladno pozebo bolj varno od nenamazane.

Z žveplenoapneno brozgo škropimo razen proti oidiju tudi proti raznim boleznim na sadnem drevju in sicer proti škrlupu (Fusicladium), proti kodravosti (Kräuselkrankheit), proti listnim in krvavim ušem, proti kaparjem in drugim rastlinskim in živalskim škodljivcem. Prvikrat je drevje mazati — približno

enako, kakor trsje — dva do tri tedne predno požene popje. Pa tudi v poletnem času je škropiti proti škrlupu in drugim rastlinskim boleznim in sicer peškasto sadje prvič 4—6 dni po odpadu cvetja, drugič pa, ko je sad dosegel debelost graha. Za obojekratno škropljenje se vzame na en del žveplenoapnene brozge 30 delov vode. V vlažno toplem poletju škropimo še tretjkrat, ko je sad že debel kakor oreh ter vzamemo sedaj na en del brozge 25 delov vode. Ne priporoča se škropiti ob vročem dnevnem času.

Koščičasto sadno drevje je bolj občutljivo, kakor peškasto, vsled česar je vzeti za poletno škropljenje 40 delov vode na 1 del žveplenoapnene brozge. Ker ima mešanica neprijetno lastnost, da razjeda bakrene posode, je škroplilnice takoj po uporabi temeljito osnažiti. Še boljše pa je rabiti znotraj pocinjene ali kositrene škroplilnice, ali pa škroplilnice iz medi. Kdor ima opraviti s škropljenjem, stori dobro, ako si namaže roke in obraz z vazelino in zavaruje oči s primernimi očali.

Žveplenoapnena brozga ima pred drugimi sredstvi to prednost, da je zelo po ceni in da se mora uporabljati ne le proti boleznim na trsju, marveč tudi proti boleznim na sadnem drevju. Zatorej bi bilo želeli, da se poslužujejo tega sredstva vinogradniki in sadjerejci v obilni meri ter poročajo o morebitnih uspehih ali neuspehih v strokovnem časopisu.

Žveplenoapneno brozgo izdeluje in razpošilja v malem in na veliko tvrdka Anton Jurca v Ptuj. Današnja cena je 3 D za 1 kg

Izvoz vina v Avstrijo. Ministrstvo poljoprivrede i voda, odeljenje za agrarno politiko in kooperacije, mi je doposlalo odlok z dne 12. oktobra 1925, br. 37.105 VI, sledeče vsebine: Po novi trgovinski pogodbi, sklenjeni med našo kraljevino in avstrijsko republiko, ki je bila pred mesecem podpisana na Dunaju in ki je deloma stopila avtonomnim potom v veljavo, je Avstrija docela ukinila prepoved uvoza vina iz naše kraljevine. Od sedaj naprej se more naše vino uvažati v Avstrijo. Dovoljenja za uvoz izdaje avstrijsko ministrstvo trgovine ali ustanove, katere bode ono z izdavanjem uvoznih dovoljenj pooblastilo. Naše ministrstvo bo zahtevalo od avstrijske vlade tozadevne podatke in jih bo dalo naši javnosti na znanje. Carina na vino znaša 30 zlatih kron do izčrpanja kontingenta od 50.000 hl belega in 40.000 hl črnega vina. Za vino, izvoženo nad ta kontingent, se plača carina od 50 avstrijskih zlatih kron, to je za vino izpod 13% (prostornih) alkohola. Evidenco o izčrpljenju kontingenta bo vodila avstrijska carina. Razdelitve kontingenta za sedaj ne bo, to je prepušča se izvoznicarjem trgovcem, da v mejah kontingenta izvažajo vino. Trgovci in izvoznicarji v mariborski oblasti smejo se udeležiti na omenjenem kontingentu po znižani carinski tarifi. Dajem to zanimancem na znanje s pripombo, da ob enem predlagam kmetijskemu ministrstvu, naj se vodi v interesu našega vinogradništva evidenca izvoza vina tudi z naše strani. — Od velikega župana.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Z ozirom na sklep zadnjega občnega zbora, da naj načelnik zastran trsov in dreves iz drž. naprav pri velikem županu intervenira, nazenana načelnistvo svojim udom to-le: V kolikor se dopis velikega župana tiče trsov in ključev, so pogoji neizpremenljivi, ker jih je določilo ministrstvo; pač pa dobijo udje Kmetijske podružnice, ki prosijo po načelnistvu, drevesa po nižji ceni in brez izkazila občine o premoženjskih razmerah in sicer I. po 10 dinarjev (namesto 15 dinarjev) in II. po 7 dinarjev (namesto 10 dinarjev) komad. — Načelnik.

Razstava perutnine. Kakor smo že poročali, se vrši dne 14. in 15. t. m. v vrtnem paviljonu Narodnega doma v Mariboru razstava petelinov in kokoši (rujave, grahaste in bele barve), ki bo združena s sejmom za plemensko perutnino naše štajersko-zagorske pasme. Ob poteku roka za prijave se obveščajo razstavljalci, da morajo biti kure dne 14. t. m. najkasneje do 8. ure dopoldne na omenjenem mestu (vrtu). Kurnike je opremiti z naslovom lastnika ter je napisati tudi ceno posameznega komada, ako so živali na prodaj. Razstava se otvori v soboto, dne 14. t. m., ob 10. uri dopoldne s primernim kratkim nagovorom in pozdravom. Predavanja bodo: V soboto ob treh popoldne o zgodovini in važnosti domače perutnine, v nedeljo ob 11. uri dopoldne in ob treh popoldne pa o kurjem hlevu, odnosno o izbiri posameznih živali za plemo. Ker je namen razstave med drugim vzbuditi zanimanje za to panogo domače živinoreje tudi v srcih šolske mladine, se opozarjajo tem potom vsa vodstva šol v Mariboru in okolici zlasti na omenjena predavanja z uljudno prošnjo, da blagovoljijo počastiti to prireditev s korporativnim obiskom. Vstopnina za šolsko mladino prosta, za posameznike za 3 dinarje. Razstava se zaključí v nedeljo, dne 15. t. m. ob štirih popoldne, nakar bo treba čimprej izprazniti razstavljalni prostor. — Odbor.

Od gospodarskega tečaja v Št. Andražu pri Velenju prirečeno predavanje »Svete vojske« iz Ljubljane se je dobro obneslo. Vkljub slabemu vremenu se je zbralo zadosti občinstva pri predavanju, ki se je vršilo v šoli s skioptičnimi slikami. Razred je bil docela napolnjen. Pač pa je bila slabša udeležba pri praktičnem izvajanju na posestvu g. Podpečana. Očividno je plašilo občinstvo deževje in slaba pot. Vendar smemo biti z uspehom tega prvega poskusa zadovoljni. Storjen je prvi korak, kateremu bo sledil drugi. Podpečani razpolagajo zdaj s sodčkom izborne, pristne in zdrave sadne pijače, ki se bo brezdvomno pri nas splošno udomačila. Naprednjačil je Št. Andraž, drugi naj mu sledijo!

Mariborski trg dne 7. novembra 1925. Mrzlo in deževno vreme je bil vzrok, da tega dne trg ni bil dobro preskrbljen, pa tudi ne dobro obiskan. Bilo je sicer 54 slaninarjev na trgu, toda drugi kmetje so pripeljali samo 14 vozov zeljnatih glav in drugih živil in tudi samo 5 vozov

sadja na trg. Slaninarji so prodajali svinjino po 20 do 30 din., slanino po 25 do 30 din. in drob po 15 do 20 din. 1 kg; domači mesarji pa so prodajali govedino po 15 do 20 din., teletino po 17.50 do 20 din., svinjino po 20 do 22 din., klobase po 25 do 35 din., prekajeno meso po 28 do 40 din., gnjat po 40 do 50 din., drob po 7 do 15 din. 1 kg. — Perutnine je bilo okoli 400 komadov, Cene, ki so se držale, so bile velikim piščancem 40 do 75 din. par, kokošem 30 do 60 din., gosem, racam in puranom 50 do 100 din., domačim zajcem 8 do 50 din., kanarčkom 35 do 100 din., grlicam 35 do 37 din. komad, 1 kozličku 120 din. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetke: Bilo je 150 vozov na trgu, tako da je bila tudi Strossmajerjeva ulica napolnjena z vozovi. Cene so bile krompirju 3.50 do 5 din. za mernik (7 in pol kg), oziroma 1.25 do 1.75 din. kg, solati 1 do 2 din. kg, glavni solati in endiviji 50 para do 2 din., ohrovitu 0.50 do 2 din., kumarcam 0.50 do 2 din., buči 1 do 3 din., pesi 0.25 do 1 din., korenju 0.25 do 1 din., karfiolu 2 do 10 din. komad, zeljnatim glavam 0.50 do 2 din. komad, čebuli 1.25 do 5 din., česnu 3 do 6 din. venec, kislemu zelju 3 din., kisli repi 2 din., fižolu 2 do 4 din., paradižnikom 1.50 do 2.50, ovčjemu siru 20 din., trapistovskemu siru 25 din., maslu 40 do 48 din., kuhanemu maslu 50 do 60 din. kg, mleku 3 do 3.50 din., smetani 12 do 14 din., maslinemu olju 30 do 48 din., bučnemu olju 26 do 32 din. liter, jajcam 1.50 do 2 din. komad, sirčku 1 do 8 din. hlebeček. — Sadja je vkljub velikemu izvažanju mnogo na trgu. Cene so bile jabolkom 2 do 5 din., hruškam 3 do 10 dni., breskvam 4 do 10 din., grozdju 4 do 12 din., kostanjem 5 din. kg, pečenim kostanjem 6 din. liter, limonam 1 do 1.75 din. komad, figam 6 do 8 din. venec, kokosovim orehom 15 din. komad. — Cvetlice so se pocenile, odkar je podjetje Džamonija otvorilo prodajalno v Slovenski ulici, kjer se dobijo vsaki dan sveže rezane cvetlice. Cene so bile 1 do 7 din., z lonci primerno dražje. — Lončene in lesene robe je bilo to pot malo na trgu in se je prodajala po 5 do 50 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 4. t. m., so kmetje pripeljali 4 vozove sena, 1 voz otave in 3 vozove slame na trg. Cene so bile senu 50 do 70 din., otavi 65 in slami 37.50 do 40 din. za 100 kg, slama se je prodajala tudi po 1.75 din. vsaki snop. V soboto, dne 7. t. m., pa kmetje radi deževnega vremena niso pripeljali ne slame ne sena na trg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 6. novembra se je pripeljalo 120 svinj in 2 kozi. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 100 do 150 din., 7—9 tednov stari 180 do 225 din., 3—4 mesece stari 280 do 320 din., 5—7 tednov stari 350 do 480 din., 8—10 mesecev stari 520 do 680 din., 1 leto stari 1000 do 1100 din., 1 kg žive teže 11 do 12.50 din., 1 kg mrtve teže 15 do 18 din., ovca komad 200 din. Prodalo se je 49 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Meso od volov, bikov, krav in telic od 10 do 19 din.; telečje meso od 12.50 do 20 din.; svinjsko meso sveže od 12.50 do 27.50 za 1 kg.

Lesni trg. V lesni trgovini vlada še vedno precejšen zastoj. Najživahnejše je še trgovanje z drvami, za katere je sedaj nastopila vsled bližajoče se zime sezona. Drva se prodajajo v zadostni množini doma, precej se jih pa izvozi tudi v Italijo. Tudi Madžarska uvaža naša drva, posebno iz Slavonije in Medžimurja. — Mehki les se izvažal v omejeni meri v Italijo, Francijo in Afriko. Negotovost laske in francoske valute znatno ovirajo trgovanje. Tesan les se doma slabo prodaja, ker se je gradbena sezona končala. — Za trdi les vlada malo zanimanja. Hraslov les sploh ne pride več v poštev za izvoz, ker nam konkurirajo z nižjimi cenami Poljska, Čehoslovaška in Rumunija. — Bukov les se izvažal v Nemčijo, vendar ovirajo izvoz visoki, tranzitni tarifi preko Avstrije. Naša država bi si morala s pogodbami zagotoviti znižanje tranzitnih tarifov, potem pa bi lesna trgovina zopet oživela.

Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo inozemskim strokovnim časopisom in društvom. Zalec, Savinjska dolina, dne 9. 11. 1925. Hmeljska kupčija se je zopet nekoliko oživela. Minuli teden je bilo od letošnjega pridelka prodanih čez 400 bal po cenah od 75 do 125 dinarjev za 1 kg. Od letine 1925 je še neprodanih približno 600 centov, to je 5% vsega pridelka, in od letine 1924 pa približno 800 centov po 50 kg. Več tujih prekupcev se posluje tukaj. — Društveno vodstvo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 55.50—56.10 din., angleški funt 273—275 din., francoski frank 2.23—2.27 din., italijanska lira 2.22—2.25 din., švicarski frank 10.85—10.90 din., čehoslovaška krona 1.66—1.70 din., avstrijski šiling 7.90—8 din. V Curihu znaša vrednost denarja 9.20 centimov.

Darujte za spomenik vojnim žrtvam, ki počivajo na pokopališču v Pobrežju pri Mariboru!

Cirilova tiskarna v Mariboru je dozdej založila in izdala sledeče zvezke »Cirilove knjižnice«: 3. zvezek: dr. Lenard: Jugoslovanski Piemont. 7 D. 3. zvezek: dr. Lenard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda 10 D. 4. zvezek: Moj stric in moj župnik. Povest. 4 D. 5. zvezek: Melville: Gladiatorji. Roman. I. del 8 D. 6. zvezek: Melville: Gladiatorji II. del 10 D. 7. zvezek: Wells: Zgodba o nevidnem človeku. 7 D. 8. zvezek: Orczy Dušica. Roman. I. del 16 D. 9. zvezek: Conan Doyle: V libijski puščavi. Roman. 12 D. 10. zvezek: Bennett: Živ pokopan. Povest. 8 D. 11. zvezek: Camelli: Izpoved socialista (Od socialista do duhovnika). 16 D. 13. zvezek: E. Lešnik: Šumi, šumi Drava. Črtice iz mariborske zgodovine. 5 D. 14. zvezek: Ljubša: Slovenske gorice 7 D.

MALA OZNANILA

Vegetabilno, fosforokislo krepilno krmilo za prašice, krave, vole, konje, teleta in perutnino, je priznано kot najboljšo krmilo. Učinkuje hitro rast mesa in masti, povzdigo molznosti, pospešuje tek in nagon k žetju in čvrsti razvoj krepkega okostja. Cena 10 kg 60 D, 20 kg 120 D. Naroča se pri glavni zalogi vegetabilnih krmil Cerkevica-Rakek. 6-1 1287

Iščem gospo zmožno, da vodi samostojno trgovino z mešanim blagom. Mora znati tudi šivati. Drugo po dogovoru. — Ponudbe na upravo lista. 1335 Zanesljiv majar, s 4 delavci, kateri razume tudi vinogradsko delo, se sprejme. Naslov v upravnistvu. 1348

Viničarja s 4 ali 5 delavci sprejme oskrbnistvo grajščine Neukloster, Sv. Peter v Sav. dolini, kamor se pošljejo pismene ponudbe. Vstop 1. januarja 1926. 1332 2-1

Majar, ožr. švajcer, ki bi oskrboval 15 krav z malo družino ali samic se išče. Nastop 1. ali 15. decembra. Plača po dogovoru. Ponudbe je poslali na upravo »Slov. Gospodarja«. 1308 3-1

Marljive zastopnike išče stara zavarovalnica v vseh krajih prevaljskega, marenberskega in slovenjgraškega okraja. Javijo se naj le tamošnji domačini na upravo lista pod »Trajen, dober zaslužek.«

Sprejme se mlinarski vajenec takoj pri Ivan Mesiču, mlinar, Vransko. 1291 3-1

Šolarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Franc Repič, sodarski mojster v Ljubljani, Kolizejska ulica 18. 1261 5-1

Sprememba posesti. Prodajo, nakup, najem, zlasti malih posestev, blizu Maribora posreduje »Marstani«, Maribor. 1333

Mizarji! Hišo z 1 oralom posestva dobi oni, ki napravi potrebna okna in vrata na novi stavbi v Ptuj, Srbski trg (eno stanovanje in trgovski lokal) Natančni pogoji se izvejo pri tvrdki Martin Vrabl, Ptuj, Panonska ulica 9. 1337

Prodaj posestvo, okoli 4 orale, zidano poslopje, cena 60 tisoč dinarjev. Mihael Kereži, Sv. Miklavž, pošta Hoče pri Mariboru. 1340

Prodaj majhno posestvo — nad 1 oral — s hišo, 8 minut od železniške postaje Ptuj, pripravno za vrtnarstvo, kakor tudi za vsako drugo roko delstvo. Naslov se izve pri tvrdki Martin Vrabl, Ptuj, Panonska ulica 9. 1336

Kupim hišo 3-5 sob, vrt, v Mariboru ali Celju, oziroma v neposredni bližini. Naslov v upravi. 1349

Posestvo, tri njive, sadonosnik, travnik za 6 glav živine, zidana hiša, hlevi, blizu farne cerkve v mariborski okolici na prodaj. Naslov v upravi lista. 1347 2-1

Kompletno gostilno v bližini Maribora ali Ptuja vzamem v najem ali na račun. Pozneje tudi kupim. Dopise upravi lista. 1341

Prodaj posestvo, srednjeveliko, lepo obdelano ter v najboljšem stanju, s hišo in gospodarskim poslopjem, po hištvom in gospodarskim orodjem in na željo tudi z živino, zaradi družinskih razmer. Cena zelo ugodna, naseli se lahko takoj. Vse preskrbljeno za zimo. Posestvo je v lepi ponkovski župniji. Naslov v upravnistvu. 1325

Kupima vsako množino sadjeveca (sadnega mošta). Ponudbe z navedbo množine na Vrečko in Deberšek, Smlavž — Slovenjgradec. 1307 2-1

Večjo množino cepljenih trti enoletnih jabolčnih in hruševih okulantov ter divjake ima v zalogi po nizki ceni Lovrenc Glinšek, Sv. Ilj pri Velenju. 1310 4-1

Pozor! Ravno došlo blago, nove cene. Platno, barhenti, druk hlače, svileni robci, sukno itd. Dobiva se najceneje pri Trpinu, Glavni trg 17.

Lep bukov gozd 3 in pol orala se povoljno prodaja v Sp. Radvanju. Naslov v upravi. 1327

Kmetijsko in konzumno društvo v Smarju pri Jelšah nudi pristni jabolčnik. 1334 2-1

Prodajo se cepljene trte I. vrste komad 1.50 D, vkorenjeni divjaki 50 par, samorodnice 50 par, cepljena sadna drevesa 7.50 D, sadni divjaki enoletni 50 par, dveletni 2.50 D. Pri večji množini popust. Oddajam že sedaj v jeseni. Za odgovor je treba priložiti znamko. Alojzij Grabar, pos. in trtnar, Zagorci, p. Jursinci pri Ptuj. 1342 4-1

Prvovrstni angleški in ostravski plinski koks na drobno iz debele dobavi po znatno nižjih cenah Mariborska mestna plinarna. 37

Cepljeno trsje, ter prvovrstna sadna drevesca nudi Vinko Hrašnik, St. Ilj pri Velenju. 1345 3-1

Sodi za vino, žganje, transport in hrambo ima vsake množina vedno v zalogi Fr. Repič, sodarsko podjetje v Ljubljani, Trnovo. Solidno delo. Točna postrežba. Ogled si si zalogi! 1012 15-1

Vinogradniki, kateri se zanimajo za cepljene trte na zanesljivih čistih običajnih podlagah, brez šmarnice, naj zahtevajo cenik od »Prve trsničarske zadruge v Sloveniji«, pošta Jursinci pri Ptuj. Ako se gleda na kakovost in čistost vrst, je konkurenca v ceni nemogoča. 1331 3-1

Čistene jopice, bluže, telovnice za moške in ženske, sviterje, kostume, spodnja krila, perline, kapice, nogavice, dokolenice itd. vse iz najboljših volne dobro izdelano in za nizko ceno dobite v Strojni pletarni Maribor, Vetrinjska ulica 17. 1219 10-1

Prvovrstno sadno drevje in cepljene trte najbolj priporočljivih vrst po nizki ceni ima v zalogi: Drevesnica in trtnica Gradišnik, St. Janž, Velenje. Naročila in tozadevne vprašanja naj se blagovodijo nasloviti na: Ivan Gradišnik, pošta Dobrna pri Celju. 1052

Hrastove in bukovne hlode kupuje električna žaga M. Obrat Tattenbachova ulica. 1268 4-1

Drevesnica grofice Herberstein v Velenju (Slovenija) nudi za jesensko in pomladno saditev prvovrstno lepo vzgojeno sadno drevje, od vseh obče znanih in priporočljivih vrst. Cene zmerno, pri večjem odjemu popust. Franc Horvath, vrtnar in sadjar. 1272 3-1

20% Tomaž. žlindro

in druga umetna gnojila za jesensko gnojenje nudi po najnižji ceni Trgovina umetnih gnojil in vinarskih potrebščin Z. TONEJC, Maribor, Aleksandrova cesta 35. 1321

Štambliške

vseh vrst izdeluje najcenejše Zinauerja naslednik S. Petan v Mariboru, Aleksandrova 43. Na dvorišču. 1266

Vsak še ne ve, da se v trgovini

JOS. PIRICH
usnjarija

MARIBOR, Aleksandrova 21

prevzame vsakovrstne surove kože za izdelavo gornjega usnja, podplatnega usnja, blank in boks. Prodaja po najnižjih brezkonkurenčnih cenah vse vrste usnja. Lastni izdelek. Nakup surovih kož vseh vrst po najboljših dnevnih cenah. 1278

Špecerijska pridelke

posebno lepe kave, surove in žgane, riž, bučno olje, namizno olje, banatsko pšenično moko, dobro krušno moko, kupite najcenejše in s točno postrežbo v najstarejši špecerijski trgovini

IVAN SIREK

Glavni trg v Rotovžu.
Kupim tudi več vagonov lepega zelja v glavah. 1074 12-1

Somišljeniki inserirajte!

Poglejte cekine!

V Zlatorog-terpentin-milu se nahajajo zlatniki po 10 frank.

Zlatorog-terpentinovo milo je boljše kot navadno milo, je s terpentinom kemično vezano milo v najbolj učinkoviti topljivi obliki. Dve mogočni čistilni moči sodelujeta in se izpopolnjujeta:

terpentin razkroji nesnago, milo jo izpere,

učinek Zlatorog-terpentin-mila je zato neprekosljiv!

V najkrajšem času se je Zlatorog-terpentinovo milo priključilo vsem gospodinjam in vsaki, ki je enkrat prala z istim, ne uporablja več drugega mila.

Da se seznani z Zlatorog-terpentinovim milom tudi najširši krogi, se od 1. avgusta t. l. v vsaki tisoči komad

Zlatorog-terpentinovega mila

vpreda 10-fr.-zlatnik, ki med uporabo bliskaje pozdravlja presenečeno gospodinj. Veliko zlatnikov se je dosedaj že našlo. Kupite še danes zlata vredno milo in iščite zlatnik!

IZJAVA.

Podpisani Franc Veble, posestnik Vrhje 38, občina Kapelje pri Brežicah izjavljam, da sem neutemeljeno obdolžil g. Ivana Smrekar, posestnika Vrhje 10, razpečavanja ponarejenih deset dinarskih bankovcev.

To izmišljeno obdolžitev s tem prekličem in obžalujem ter se g. Ivanu Smrekar zahvalim, da mi je žalitev odpustil ter umaknil že vloženo obtožbo radi žaljenja časti.

Brežice, 5. novembra 1925.

1346 Franc Veble.

Suhe gobe, orehe.

vosek in vse druge deželne pridelke kupuje po najvišjih cenah:

ANTON FAZARINC, CELJE.

Ima na izbiro in veliko zalogo: kave, riža, mila, sveč, najfinjših čajev, ruma, konjaka in vseh vrst specerijskega blaga

po najnižjih cenah.

Zamenja tudi žito za najfinjšo baško moko. 1168 10-1

Losol

katranov preparat proti mrčesu in drugim škodljivcem na sadnem drevju se dobi v drgeriji Sanitas, Celje. 835

S. injske kože

kupuje za najvišje cene

JOSIP ROSENBERG,
Maribor, Slovenska ulica 1.

Preselitev!

Vsem tistim, kateri so mene v 17. letih moje samostojnosti podpirali, ter tistim, kateri so mojo novo eksistenco omogočili, najiskrenejša hvala.

Nadalje se vsem mojim znancem in prijateljem priporočam v blagohoten obisk.

Bilježim z velespoštovanjem

R. Ulčar

GLAVNI TRG 14 Brivnica »Rotovž« GLAVNI TRG 14

Sprejme se takoj

samostojna gospodinja

h gospodu v mesto. Ponudbe pod »Red in snaga« pismeno na upravo lista.

ARGUS je naš najboljši domači obveščevalni zavod. ARGUS ima v vseh mestih zanesljive poverjenike. ARGUS daje obvestila o vsem, posebno pa o stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in zasebnih oseb. ARGUS-ove informacije so vedno točne, izčrpne in hitre. ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. 11, Beograd. ARGUS-ov telefon: 6-25, brzojavni naslov: Argus

S 19 25

Dražbeni oklic.

V nedeljo, dne 22. novembra 1925, od 9. ure dopoldne naprej se bo prodajalo v Šoštanju iz konkurznega sklada da Rajmunda Ritoška, trgovca v Šoštanju, po javni dražbi sledeče predmete: trgovska oprema ter razno manufakturno in špecerijsko blago.

Po potrebi se bo prodaja nadaljevala v ponedeljek, dne 23. novembra 1925, od 9. ure naprej.

K draženju se b ozačelo pozivati šele pol ure po zgoraj navedeni uri; med tem se lahko te predmete ogleda. Okrajno sodišče v Šoštanju, oddelek I, dne 9. novembra 1925. 1350

Najbolje in najvarneje naložite svoj denar pri Okrajni poštarnici v Ljubljani.

ki čestuje hranilne vloge navadne po 8 %, večje in vezane po dogovoru tudi višje. Sprejema hranilne knjige drugih denarnih zavodov kot gotovino in izvršuje vsa nalogila. Tekoči računi.

ZAHVALA.

Najiskrenejše se zahvaljujemo vsem, ki so ob prežalostni izgubi naše drage mame, stare mame itd.

Jožefe Naprudnik

osebno ali pismeno izrazili svoje sožalje, ali jo spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo č. duhovščini, nadzorniku g. Lj. Černeju, šolskemu vodstvu v Grizah, pevskemu društvu za pretresljive žalostinke, šolski mladini, kakor vsem prijateljem in znancem.

Naj ji bo ohranjen večni spomin!

Grizze, dne 5. novembra 1925.

Zalujoči ostali.

ZAHVALA.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja povodom prebriske izgube našega srčnoljubljenega očeta, oziroma dedeka, strica itd.

Ivana Hrašovec,

bivšega kmeta v Grabonošu

kateri so nas zapustili dne 26. oktobra 1925, v 71. letu svoje starosti, se tem potom vsem iz srca zahvaljujemo. Hvala bodi tudi vsem, kateri so jih dne 29. oktobra 1925 spremljali k večnemu počitku.

Grabonoš pri Sv. Juriju ob Ščavnici, dne 2. novembra 1925.

Zalujoči otroci.

Kje kupite dobro in po ceni?

Pri FRANCU KOLERIC APACU

Velika zaloga
manufakturnega
specerijšega in
železnega blaga

STROGO DEJNA FIRMA

VELIKA

prodaja damskih plaščev! —
Trpežni športni 400 D, modni
ševjot 550 D, Velour Ia 600 D,
Velour Ia Ia 720 D, gladki suk-
neni 800 D, fini modno-sukne-
ni 900 D.

MODELI

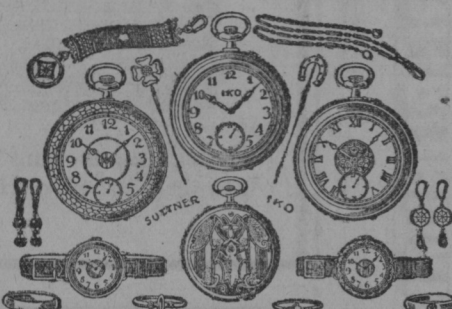
Velour s »Biberette« -kožo
1020 D, modno sukno s »Ele-
ctrik« 1330 D, Eskimo Velour
s Panterkanin 1650 D, najno-
vejši modeli s Chinchilla Opu-
som 2600 D do 3000 D v vele-
trgovini R. Stermecki, Celje,
št. 24. Cenik zastoj. Vsaki
kupec dobi darovnico. 1150

Kmetje šmarskega sreza!

Oglejte si zalogo in informirajte se o cenah, predno kri-
jete Vaše potreščine v manufakturi, usnju, železnini in
špeceriji

v detajlni trgovini
ED. SUPPANZ, PRISTAVA

Nikdar prepozno, nikdar prezgodaj

ne pridete, ako
imate zaneslji-
vo uro iz švi-
carske tovarne
firme Suttner.
Suttnerjeve u-
re gredo na-
tatančno do se-
kunde. — Po-
pravljanja sla-
bih ur stanejo
sčasoma mno-
go več kot ura
sama. — Brez-
plačno prejmete veliki ilustrovani divot-cenik, ako ja-
vite svoj točni naslov razpošiljalnici ur H. Suttner v
Ljubljani št. 678. Cenik te stare solidne firme nudi
skoro neizčrpno izbiro ur, zlatnine, kakor tudi daril in
praktičnih predmetov za uporabo.

Spoštovana gospodinja!

Tudi Vi se morate prepričati, da se dobi v manufak-
turni trgovini

SREČKO PIHLAR, MARIBOR,

Gosposka ulica 5

lepo in trpežno blago za obleke v veliki izbiri in po res
nizkih cenah. 1306 6—1

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturno blago

v Celju „Pri solncu“

Stelno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, ka-
kor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačevino, tisko-
vino, baržun, barhent, belo platno, rujava platno, nogovice,
pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisalke,
odeje, dežniki, dežni plašči, čefir in plavo platno za srajce,
klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! — Za obilen obisk se priporoča:

Alojz Drogenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna.

Predno kupite

drugo blago, oglejte si v manufakturni trgovini K. Wor-
schelja pri. Anton Macun v Mariboru, Gosposka ulica 10.

Rad izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si
jesen in zimo

KARO-čevlje

Lastne delavnice — solidne cene,

MARIBOR, Koroška cesta št. 19.

Le najboljše je najceneje,

Pri J. Trpinu v Mariboru,

Glavni trg 17,

se najlažje kupi sukno za plašče, obleke, perilo, dežnike
itd., ker je res prav poceni. 1253

Trgovci

zahtevajte cenik in vzorce

čudežnih sveč za božič

edini slovenski izdelek, najcenejši in najboljši. Bengalične
žveplenke, bengalične svečice. Bengalični ogenj v vseh
barvah brez žvepla in brez smrada za Miklavževe večere
in gledališke odre. Lovske patrone vseh kalibrov v raz-
ličnih bengaličnih barvah. Aparat proti vlomom, za vinogra-
de i. dr. — Cenik ognjemetnih predmetov pošlje se na za-
htevo.

»Pyrotec«, prva jugoslovanska pyrotehnična tovarna, Celje.

Zima se bliža!

Preskrbite si razno manufakturno blago pri trditelju

Franjo Maier, Maribor,

Glavni trg šte. 9.

Tam dobite odeje, koce, zimsko perilo, barhent, flanelo in
vseh vrst sukna za moške in ženske obleke po najniž-
dnevni ceni. 1254

Ali že veste,

da so v

Celju

v manufakturni in modni trgovini

Franc Dobovičnik,
Gosposka ulica 15

najlažje kupi vsakovrstno blago za obleke, ker je velika
izbira in so tudi najnižje cene, vsled česar slovi isti kot
vir za najcenejši nakup manufakturnega blaga.

Glavni nastavljenici, železničarji, kakor sploh stranka, ki
priidejo iz dežele nalašč kupovat, dobijo znaten popust.

Za trgovce poseben oddelek na debelo.

Svečarna, medicarna in slaščičarna

Pisanec & Dolinšek, Ptuj

Panonska ulica 8, (pri pošti)

ima v zalogi prvovrstne voščene oltarne, nagrobne, pe-
grebne in namizne sveče vseh velikosti, kakor tudi bele in
barvane svečice za božično drevo po jako nizkih cenah.

P. n. trgovcem na deželi priporočava vsakovrstne me-
dicarske izdelke, različne miklavže ter krampuse za Mi-
klavžovo, izvanredno lepe medene, sladkorne, penaste, li-
kerne in čokoladne obeske po brezkonkurenčnih cenah
za Božič, nadalje različne okraske in božične nakite za bo-
žična drevesca.

Na drobno!

Na debelo!

Pri večjem naročilu franco zaboj.

Za obilen obisk se najtopleje priporočava

1216

Pisanec & Dolinšek

Naložite denar le pri Ljudski posojilnici v Celju

reg. zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprej pri »Belem volu«),
kjer je najbolj varno naložen in se naj-
ugodnejše obrestuje.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica

Posojila po najnižji obrestni meri.

Velepražarna kave **Meznarič Rado, Maribor,** Glavni trg št. 21.

Trgovci, zahtevajte ponudbe!

TRI

TRI-SODA

Vse teče
gledat perilo
oprano s
TRI

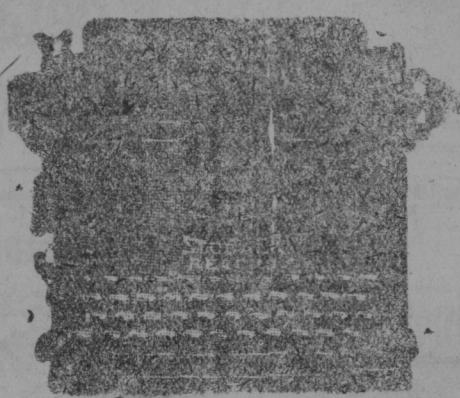
Mati je vesela in srečna, ker je končala brez truda
pranje s TRI.

TRI razkroji umazanost
TRI pere sam od sebe
TRI beli, pa ne razjeda

TVORNICE ZLATOROG
MARIBOR.

Denar naložite
najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.
v Mariboru, Stolna ulica št. 6.
ki obrestuje hranilne vloge po
najugodnejši obrestni meri.

Vrhunec fino mehanike. Prvorazredni
modernejši pisalni stroj. Večletno
izkušeno. Brezkonkurenčni pisalni stroj
sedanjosti je edino

STOEWER-RECORD

LUD. BARAGA
Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računalnih, razmno-
ževalnih strojev. Hektografski zvitki, barvni trakovi, ogljeni in povoščeni
papir vedno v zalogi.

Priporoča se prvi slovenski zavod
VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI
Dunajska cesta 17 Dunajska cesta 17
Ki je edina te vrste.
Podružnice: Celje, Breg 33; Zagreb, Hatzova ulica 12; Karajeva, Koro-
ševa ulica 15 in Split, Ulica 11. puka.

Zvonolivarna Zvonoglas, Maribor

daje vsem p. n. interesantom na znanje, da vlija razen prvovrstnih
bronastih zvonov tudi vse v

livarsko stroko spadajoče predmete

iz bronu, medu in železa. — Vabijo se radi tega vse tovarne, mehaniki,
ključavničarji, trgovci itd., da krijejo svoje potrebnosti pri navedeni
tvrdki, katera izvršuje vsa naročila hitro, solidno in po zelo nizki ceni.

Kupuje se tudi stari kovinski material.

SVEČARNA IN VOŠČARNA
FRANJO CVILAK, SL. BISTRICA

proizvaja in izdeluje voščene sveče za oltarje, voščene svitke, sveče za božična
drevesa, gladke in zvretene ter raznovrstne sveče za trgovce za hišno rabo, kakor
stearinske sveče, kompozicijske sveče, nagrobne sveče (konsumne sveče »Vikto-
rija«), Barok-sveče za lustre, vseh vrst okrašenih sveč in svitkov.
Izdeluje se tudi medeno pecivo, krampuse, miklavže ter priporočam se vsem gg.
trgovcem in cerkvenim oskrbništvom za izredno in prvovrstno blago.
Zahtevajte cenik! — Postrežba točna ter solidna! — Cene zmerni! — Trdka
odlikovana z zlato kolejno.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu:

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.